

POKOJ i DOBRO

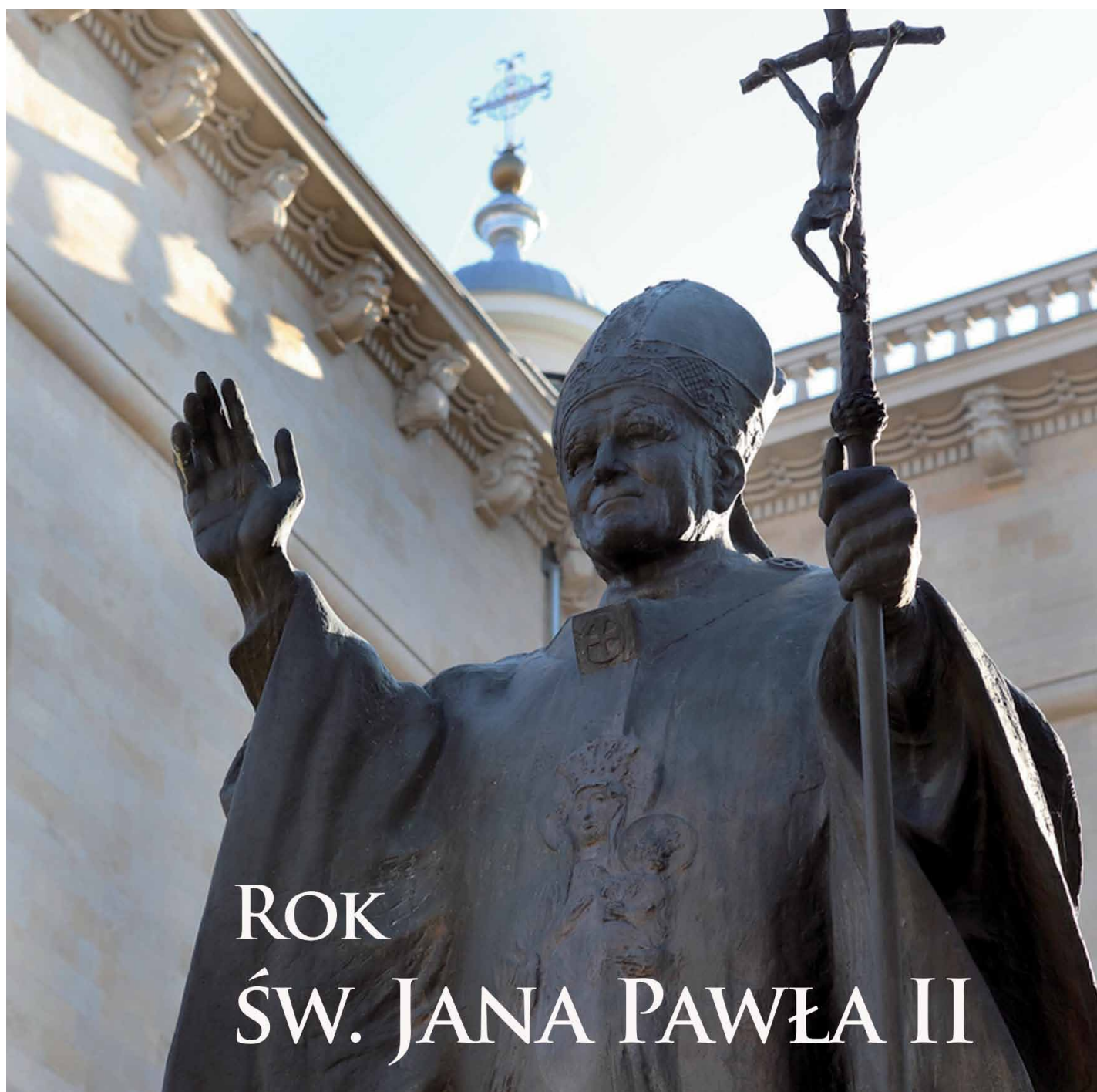

1/2020
ISSN 1664-3233

KWARTALNIK FRANCISZKAŃSKIEGO ZAKONU ŚWIECKICH

REGIONY: BIELSKO-ŻYWIECKI, CZĘSTOCHOWSKI, KATOWICKI, LUBLINIECKO-TARNOGÓRSKI, RYBNICKI

<http://fzskatowice.pl> www.fzs.info.pl

ROK
ŚW. JANA PAWŁA II

MULTIMEDIALNE MUZEUM MISYJNE W PANEWNIKACH (s. 20)

DRODZY CZYTELNICY

W roku 2020 mija 100. rocznica urodzin Karola Wojtyły. Z tej okazji obchodzimy w naszym kraju Rok św. Jana Pawła II, ustanowiony decyzją Sejmu RP. W związku z tym przypomnimy postać papieża Polaka, a przede wszystkim będziemy prezentować jego nauczanie i słowa skierowane do Polaków. W tym numerze przedstawiamy ogólnie owoce jego pontyfikatu oraz fragmenty homilii z Mszy św. pontyfikalnej.

Jan Paweł II wyniósł do chwały ołtarzy ponad 1800 osób, między innymi Anielę Salawę, tercjarkę franciszkańską, patronkę FZŚ w Polsce. W ubiegłym roku do grona świętych i błogosławionych związanych z naszym zakonem dołączyła Małgorzata Bays, kanonizowana przez papieża Franciszka 13 października 2019 roku. Więcej na temat tej szwajcarskiej tercjarki, mistyczki i stygmatyczki przeczytamy na s. 22.

Rok poświęcony polskiemu papieżowi jest też przeżywany – co sygnalizowaliśmy już w poprzednim numerze – jako czas poświęcony refleksji nad Eucharystią. W związku z tym na s. 11 zamieszczamy tekst „Tajemnica Ciała i Krwi Chrystusa oczami św. Franciszka”, z którego dowiemy się, jak Biedaczyna z Asyżu wprowadzał w życie postanowienia Soboru Laterańskiego IV dotyczące Eucharystii.

redakcja

Materiały do kwartalnika nr 2/2020 (na czerwiec) prosimy nadsyłać do redakcji na bieżąco z aktualnych wydarzeń lub najpóźniej **do połowy kwietnia** 2020 roku. [Cykl produkcyjny naszego pisma trwa ok. 6 tygodni].

Uwaga: Redakcja uprzejmie prosi, by **nie przysyłać wiadomości czy tekstów pocztą tradycyjną na adres drukarni**. W starszych numerach kwartalnika można znaleźć adres do korespondencji lub zwrócić się o takowy do przełożonej(-ego) regionu. Informuje się, że każdy numer gazetki jest gotowy na końcowe dni miesiący: lutego – nr 1 (na marzec), maja – nr 2 (na czerwiec), sierpnia – nr 3 (na wrzesień), listopada – nr 4 (na grudzień).

Niech zmartwychwstały Pan otwiera nasze serca
na przyjęcie Tajemnicy Paschalnej
i czyni nas gorliwymi świadkami swojej miłości.
Wielkanocnej radości, że Pan Zmartwychwstał
i czyni wszystko nowe.
Wesołego Alleluja!

życzy redakcja

Redakcja:
Rada Regionalna FZŚ Region Katowicki
Przełożona s. Julia Niemiec

Zespół redakcyjny: s. Julia Niemiec,
s. Bożena Karkoszka, o. Maksymilian
Brylowski OFM, **zdjęcia red.** s. Leokadia Puto
Współpraca: s. Aleksandra Gruszka
Redakcja i korekta: s. Maria Pietyra
Konsultacja: o. Ariel Kucia OFM

**Materiały do kwartalnika prosimy przysyłać
na e-mail:** miriamkorpida@gmail.com

Konto FZŚ Regionu Katowice:
Bank Zachodni WBK
34 1090 1779 0000 0001 3628 7622

**Za zgodą Ministra Prowincjalnego
Prowincji Wniebowzięcia NMP
w Katowicach-Panewnikach
Do użytku wewnętrznego FZŚ**

*Zdjęcia nieopisane pochodzą z zasobów
redakcji i wspólnot FZŚ*

*Redakcja zastrzega sobie prawo
skracania i adiustacji tekstów
oraz zmiany tytułów.*

DTP i druk:
FPR „MACGRAF”
40-719 Katowice, ul. Zadole 35
www.macgraf.pl

W NUMERZE

Pisma św. Franciszka

4 | *Napomnienie 2. – Zło samowoli*

W nurcie formacji

- 6 | Reguła księgą życia dla franciszkanów świeckich (3)
- 7 | Formacja ciągła drogą do świętości
- 10 | O Eucharystii
- 11 | Tajemnica Ciała i Krwi Chrystusa oczami św. Franciszka

Źródła biograficzne św. Franciszka

- 12 | Nabożeństwo do Ciała Pańskiego i troska o czystość kościołów

Rozważanie słowa Bożego

- 13 | 5. niedziela Wielkiego Postu
- 15 | Orędzie wielkanocne Jana Pawła II z 2005 roku

Aktualności

- 16 | Kalendarz liturgiczny

Rok św. Jana Pawła II

- 17 | Kalendarium życia
Droga na ołtarze
- 18 | Owoce pontyfikatu
- 19 | Słowa z nauczania papieża Polaka

Wiadomości misyjne

- 20 | Muzeum Misyjne w Panewnikach

Wydarzenia – informacje – komunikaty

- 22 | Kanonizacja tercjarki franciszkańskiej ze Szwajcarii
- 23 | Zaproszenia na pielgrzymki
- 24 | Komunikaty Rady Narodowej FZŚ
Słowo s. Emilii Nogaj,
nowej przełożonej narodowej FZŚ

Z życia wspólnot regionów

ss. 25–30

Odeszli do Pana

s. 28

„Święty Franciszek natomiast kierował do nich napomnienia, nagany i polecenia, które, jak mu się wydawało, były zgodne z zamiarami Pana. Wszystko zaś, co polecał im słowami, z całego serca i z wielką troskliwością ukazywał w czynach” (3 T 57,3-4).

NAPOMNIENIE 2.

„Pan powiedział do Adama: *Z każdego drzewa jedz; ale z drzewa wiadomości dobrego i złego nie jedz* (por. Rdz 2,16-17). Z każdego drzewa rajskiego mógł jeść, ponieważ dopóki nie wykroczył przeciw posłuszeństwu, nie zgrzeszył. Ten bowiem jada z drzewa poznania dobra, kto przywłaszcza sobie swoją wolę i wynosi się z dobra, jakie Pan mówi i działa w nim. I tak z podszeptu szatana i z powodu przekroczenia przykazania stało się to owocem poznania zła. A za to trzeba ponieść karę”.

ZŁO SAMOWOLI

Napomnienie 2. dotyczy posłuszeństwa. By je właściwie zrozumieć, św. Franciszek sięga aż do początku objawienia, zapisanego w Księdze Rodzaju. Bóg stworzył człowieka na obraz i podobieństwo swoje i dał mu świat. Tenże świat stał się dla człowieka miejscem, w którym żył szczęśliwie. To szczęście człowieka zasadzało się na wewnętrznej harmonii z Bogiem, samym sobą i całym otaczającym go stworzeniem. Człowiek stał się administratorem ziemi, mógł korzystać z całego bogactwa, które ona miała w sobie. Niczego mu nie brakowało i był szczęśliwy.

Bóg jednak postawił Adamowi jedno ograniczenie: *z każdego drzewa jedz; ale z drzewa wiadomości dobrego i złego nie jedz*. Dlaczego Bóg tak postanowił? Otóż Adam nie był ani stwórcą, ani właścicielem ziemi. Pierwszy człowiek był jej użytkownikiem, administratorem. Gdyby mu wszystko było wolno, bardzo szybko zapomniałby o tym, kim jest, i zajęłby miejsce Boga. Dlatego Bóg musiał Adamowi nałożyć pewne ograniczenie, aby ten nigdy nie zapomniał, kim jest.

Jak długo Adam nie ruszył zakazanego owocu, tak długo był szczęśliwy. Jego szczęście było bezpośrednio powiązane z posłuszeństwem. Nieposłuszeństwo okazało się bramą, przez którą na ziemię wszedł grzech, a przez to i wszelkie nieszczęście człowieka.

Co kryje się za tym biblijnym obrazem *drzewa wiadomości dobrego i złego*? Tylko Bóg wie, co jest dobre i złe. To On jest Panem, który rozstrzyga, co jest prawdą, a co fałszem. Człowiek, powtórzmy, nie jest panem stworzeń, ale ich zarządcą. To nie on jest ich autorem i to nie on może decydować o ich przeznaczeniu. To nie człowiek jest dawcą sumienia, które rozstrzyga, co jest dobre, a co złe. Dlatego symbolicznie sięgając po owoc z drzewa poznania dobra i zła, człowiek zapragnął być jak Bóg, przywłaszczać sobie coś, co do niego nie należy. I dlatego kara za nieposłuszeństwo musiała być tak dotkliwa.

Dla Franciszka ta historia z raju nie była tylko jakimś odległym wspomnieniem czy kluczem do zrozumienia rzeczywistości grzechu. On patrzył bardzo wnikliwie na siebie i swoje otoczenie i właśnie na podstawie tej obserwacji napisał: *ten bowiem jada z drzewa poznania dobra, kto przywłaszcza sobie swoją wolę i wynosi się z dobra, jakie Pan mówi i działa w nim*.

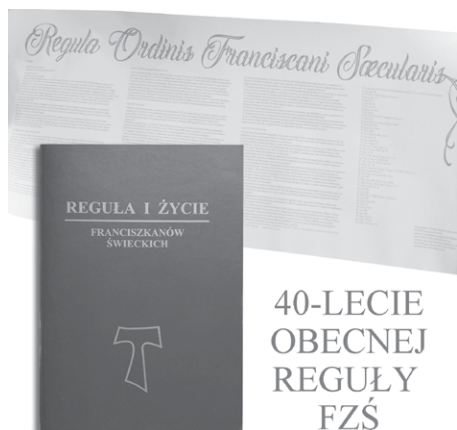
Czymże więc jest dla Biedaczyny nieposłuszeństwo? Jest ono odwróceniem porządku stworzenia. Człowiek wszystko, co posiada, otrzymał w darze od Boga. Nie jest jednak tego właścicielem, ale użytkownikiem. Nic nie czyni go panem. Jeśli jednak sprzeniewierza się temu i zaczyna żyć jak pan, czyli decydując o sobie i o innych bez odniesienia do Boga, to wtedy popełnia Adamowy grzech nieposłuszeństwa.

Dla św. Franciszka nieposłuszeństwo było ściśle związane z ubóstwem. Tylko ten jest posłuszny, kto nie przywłaszcza sobie czegokolwiek, czyniąc się tego panem. Bycie ubogim wcale nie znaczy nieposiadanie czegoś, ale oznacza nieprzywłaszczanie sobie tego i nieuzurpowanie prawa do używania tego według własnej, ludzkiej woli.

Tak więc kwestia ubóstwa, tak fundamentalna dla św. Franciszka, leży głównie w woli człowieka. Człowiek ubogi to ten, który nie uważa się za właściciela, ale użytkownika rzeczy i swoją wolną wolę oddaje Bogu.

Z przypisywania sobie własności trzeba będzie, jak napomina Biedaczyna, ponieść karę. Ta kara jest poniekąd identyczna jak w raju. Przez nieposłuszeństwo człowiek traci wewnętrzną i zewnętrzną harmonię z sobą, Bogiem i stworzeniami i sam pozbawia się szczęścia. Jedyną drogą do szczęścia jest posłuszeństwo Bogu.

REGUŁA FZŚ KSIĘGĄ ŻYCIA DLA FRANCISZKANÓW ŚWIECKICH (3)

III. WYMIAR ORGANIZACYJNY

W poniższej refleksji zobaczymy, że ten wymiar organizacyjny Reguły FZŚ jest nie mniej konieczny. Każde doświadczenie ludzkie, oryginalne i jednostkowe, jeśli zabraknie mu znamion instytucji, czy stałej formy wprowadzania w to doświadczenie, nie będzie możliwe do odtworzenia przez kogoś innego. Piękne idee, wzniosłe myśli i wielkie wzruszenia bez elementu organizacyjnego i instytucjonalnego są ulotne, będąc chwilowym przeżyciem. To właściwa zorganizowana formacja, wprowadzająca w doświadczenie św. Franciszka i w jego charyzmat, będący darem Ducha Świętego, sprawia, że jego doświadczenie przestaje być ulotne i nieuchwytne, jak kamfora, a staje się dostępne i odtwarzalne dla jego naśladowców. Bez zorganizowanej i uporządkowanej formacji nie da się odtworzyć charyzmatu franciszkańskiego, i żadnego innego.

Charyzmat w postaci zorganizowanej i uporządkowanej formacji zachwycą swoim pięknem i może pociągać innych. Reguła FZŚ jest skodyfikowanym charyzmatem franciszkańskim, przeznaczonym dla osób świeckich. Franciszkański Zakon Świeckich jest instytucją, czyli stałą formą działania Ducha Świętego w formacji na sposób trwały, prowadząc do odtworzenia doświadczenia św. Franciszka i uobecnienia go w świecie w życiu franciszkanina świeckiego. Na tym polega cały geniusz Ducha Świętego, że ta instytucjonalna forma, jaką jest FZŚ, jeśli będzie nieustannym wzywaniem Ducha Świętego, nigdy nie stanie się instytucją martwą i pustą. Nawet gdyby taką była, to nowe otwarcie

się na działanie Ducha Świętego przemieni serca i odnowi je Jego mocą.

Życie uporządkowane prowadzi do rozwoju duchowego

Grzech wprowadza do serca ludzkiego nieład, zamęt i zamieszanie. Jest to charakterystyczne dla człowieka nienawróconego, żyjącego w grzechach, któremu *słodko jest grzeszyć, a gorzko służyć Bogu* (por. 1 LW 2,11). Nie ma w nim nic trwałego ani pewnego. Jest on jak wypływająca z wulkanu lava, płynną magmą wrażeń. Nie ma nic stałego, wszystko jest przejściowe, chwilowe, tymczasowe, nieuchwytne, bezkształtne i płynne. Tak grzech działa w ludzkim sercu, zamkniętym na Bożą łaskę, wprowadzając w nie chaos i zamieszanie. Bez właściwego porządku moralnego w sercu niemożliwe jest prowadzenie normalnego życia. Bez tzw. kręgosłupa moralnego życie duchowe rozłączy się, jak pełzak ameba, staje się bezkształtną masą, w ciągłym ruchu, nie zaznając nigdy spokoju.

Jeśli jednak serce nawraca się do miłości Boga, zaczyna się wewnętrznie kryształizować i kształtować. Wtedy pokuta, fundamentalna zasada życia duchowego, prowadzi do uporządkowanego życia. Pokój, według św. Augustyna, jest owocem tego uporządkowania, jest ciszą porządku, a nawrócenie przybiera postać konkretnych cnót. Są one owocem działania Ducha Świętego i ludzkiego wysiłku: *Owoce zaś ducha jest: miłość, radość, pokój, cierpliwość, uprzejmość, dobroć, wierność, łagodność, opanowanie* (Ga 5,22-23). Serce w pokucie zostaje ozdobione szatą łaski i uszlachetnione cnotami.

Przyjęcie prawa jest owocem nawrócenia

Uporządkowane życie duchowe i wspólnotowe jest przejawem nawrócenia. Również przejawem nawrócenia jest przyjęcie i kierowanie się w życiu prawem Bożym, Dekalogiem. Ono staje się kośćcem, kręgosłupem, na którym opiera się cały rozwój duchowy. Dlatego rolę prawa w życiu człowieka można scharakteryzować, patrząc na funkcje, jakie pełni: 1. usuwa chaos i zamieszanie; 2. wprowadza porządek w wymiarze osobistym i wspólnotowym; 3. zachowuje i chroni przed nieporząd-

kiem; 4. strzeże wszystkiego, co konieczne do życia uporządkowanego; 5. stwarza w sercu bezpieczną strefę dla właściwego rozwoju i formacji, prowadzonej według zdrowych zasad; 6. jest wyrazem wyższej kultury duchowej, i tworzy tę kulturę.

Konieczność zachowania Reguły

Zasady Reguły wyrastają z doświadczenia św. Franciszka i chronią jego charyzmat, więc błędem byłoby je pomijać. Franciszkański Zakon Świeckich jest Zakonem, dosłownie prawem, czyli wspólnotą zorganizowaną i kierującą się tym prawem, Regułą i innymi dokumentami, jak: Prawo Kanoniczne, Konstytucje Generalne, Statuty, Rytuał.

Reguła zobowiązuje braci i siostry do stosowania właściwych zasad: • w praktykowaniu pokuty • w dawaniu świadectwa • oraz we właściwej organizacji życia wspólnotowego FZŚ. Nie można ich pomijać ani zmieniać. Można i trzeba je pielęgnować i zachowywać. Ilustracją tego niech będzie stosowanie zdrowych zasad w procesie formacji wstępnej przy: rozeznaniu powołania kandydatów do FZŚ; przyjmowaniu ich do zakonu; stawianiu im koniecznych wymagań; prowadzeniu formacji początkowej; dopuszczeniu nowicjuszy do profesji; stosowaniu Rytuału w czasie obrzędów przyjęcia do zakonu i składaniu profesji; organizowaniu normalnego życia wspólnoty.

Ciekawą jest kwestia rozeznania powołania do FZŚ, a mianowicie: że nie każdy, kto chce, może wstąpić do trzeciego zakonu. Kandydat musi: • spełnić konieczne wymagania, stawiane mu przez Kościół • mieć naturalne uzdolnienia do prowadzenia życia wspólnotowego • oraz nadnaturalne, czyli powołanie, które jest darem Ducha Świętego.

Niemożliwość sprostania powyższym wymaganiom oznacza, że kandydat nie może zostać przyjęty do zakonu. Nie jest to segregacja, wykluczenie czy zamykanie komuś drogi do FZŚ. Jest to rozeznanie innego powołania, które Bóg mu przeznaczył, wskazuje na inną drogę, którą powinien iść. W tym wymiarze Reguła jest strażniczką charyzmatu franciszkańskiego, jego rozeznania i realizacji. Inną kwestią jest uchylanie się od zasad Reguły czy wprowadzanie jakichś obcych elementów

do formacji czy życia wspólnotowego, co byłoby wyrazem nieposłuszeństwa Kościołowi i niewierności charyzmatowi franciszkańskiemu. Może to być również kreowanie innego charyzmatu. Wierność Regule FZŚ przejawia się: w jej zrozumieniu, przyjęciu, realizacji i zachowaniu jej w sposób najpełniejszy.

Do tego potrzebny jest fundament Reguły, owe trzy idee: pokuta, świadectwo i organizacja, koncentrujące wokół siebie wszystkie zagadnienia Reguły. Pominięcie któregoś z nich zwykle prowadzi do wypaczeń, a zachowanie ich jest gwarancją rozwoju w sobie charyzmatu franciszkańskiego. Wyraźną oznaką powołania i przyjęcia jest: uległość wobec Ducha Świętego, powołującego na tę drogę do świętości; przyjęcie dziedzictwa Franciszkańskiego Zakonu Świeckich i jego charyzmatu; przyjęcie Reguły, Konstytucji, Statutów, poznanie ich i zachowanie w duchu uległości i posłuszeństwa.

Ktoś, kto jest powołany do kroczenia franciszkańską drogą we FZŚ, jest do tego

uzdolniony przez Ducha Świętego i nie widzi żadnego problemu w przyjęciu prawa i wymagań, jakie Kościół stawia przed nim w Regule. Co więcej, uważa tak Regułę, jak i jej wymagania za pomoc. I odwrotnie, nieprzyjęcie wymagań Reguły z całą jej formacją i wymiaru organizacyjnego życia wspólnoty byłoby oznaką braku powołania, właściwej formacji bądź nierozpoznania jej wielkiej wartości. Przyjęcie przez wszystkich Reguły i Konstytucji prowadzi do: równości wszystkich wobec prawa; wszyscy faktycznie stają się braćmi i siostrami; wspólnota braci i sióstr poddająca się pod działanie Ducha Świętego staje się komunią miłości, realizującą swoją tożsamość franciszkańską i powołanie do świętości.

Zobowiązanie do zachowania Reguły wypływa przede wszystkim z miłości do Pana. Ona pozwala przyjąć zobowiązania i wytrwać w nich. O tym zdaje się mówić Pan do Piotra, gdy mówi: *Gdy byłeś młodszy, opasywałeś się sam i chodziłeś, gdzie chciałeś. Ale gdy się zestarzejesz, wycią-*

gniesz ręce swoje, a inny cię opasze i poprowadzi, dokąd nie chcesz (J 21,18). Zgoda Piotra na związanie się misją, jaką Pan mu powierzy, jest w tym kontekście wyrazem jego miłości do Pana. Tak i w naszym przypadku miłość sprawia, że wiążemy się z konkretną wspólnotą i w niej trwamy. Ktoś, kto boi się zobowiązań bądź chce żyć bez żadnych zobowiązań, prawdopodobnie nie jest w stanie prawdziwie kochać i kierować się miłością w życiu, a jedynie przyjemnością, korzyścią osobistą. Może, jak najemnik, spełniać tylko i wyłącznie wymagania wygodne i bezpieczne. Najgłębszą racją przyjęcia wymagań Reguły jest tylko i wyłącznie miłość do Chrystusa i do św. Franciszka. Ona wskaże, jak najlepiej zachować Regułę. Potrzebna jest przede wszystkim wierność tej miłości, i wytrwanie w niej aż do końca.

o. Andrzej Romanowski OFM Cap
(za: fzs.info.pl/formacja/konferencje)

* RFZŚ – Reguła FZŚ

FORMACJA CIĄGŁA DROGĄ DO ŚWIĘTOŚCI

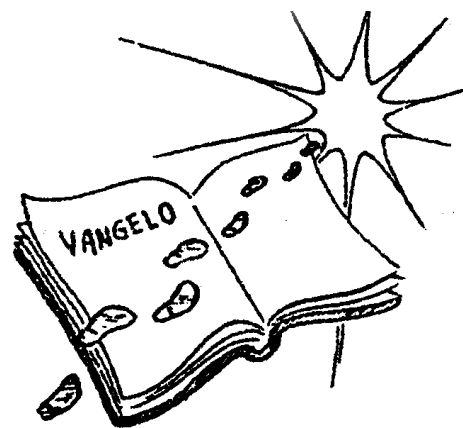
Dzisiaj dużo mówi się o kryzysie dotykającym wspólnoty zakonne, stowarzyszenia kościelne i duchowieństwo. Przejawami tego kryzysu zaś są odejścia, obniżenie poziomu życia duchowego i intelektualnego, brak wierności ideałom, nieodpowiedzialność, chwiejność, konsumpcyjny styl życia, brak inicjatyw i brak nowych kandydatów. Choć jest to uproszczeniem, jego źródła upatruje się w braku odpowiedniej formacji, zarówno początkowej, jak i ciągłej, a sposobem zaradzenia mu ma być coraz bardziej wydłużany czas formacji i zwiększony przekaz informacji.

O sprawach formacji szeroko i żywo dyskutuje się także we FZŚ. Mówią o niej Konstytucje Generalne FZŚ (art.: 31,1; 37-44; 46,2; 50,1; 52,3; 62,2e,f; 66,2d; 90,1; 93,3; 94,2; 95,3-4). W 2001 roku Prezydium Rady Międzynarodowej opracowało i zatwierdziło dokument pt. „Pomoce do formacji FZŚ”.

Przypomnijmy: formacja dzieli się na formację początkową i ciągłą. Tej drugiej poświęcone jest niniejsze rozważanie.

Pojęcie formacji ciągłej

We wszystkich określeniach i opisach formacji ciągłej występują następujące elementy: • jest ona drogą, procesem wzrastania, nawracania się, rozwoju, dojrzewania; jest kontynuacją formacji początkowej; • obejmuje ona całe życie we wszystkich jego wymiarach: ludzkim, chrześcijańskim, franciszkańskim, zawodowym, a także cielesnym, duchowym, emocjonalnym i intelektualnym; • jako całość jest czymś jednym, stopniowym i ciągłym; • jej cele są formułowane różnie: „ożywianie i podtrzymywanie wierności własnemu powołaniu, tak jednostki, jak i wspólnoty”; • „wykształcenie należytej dojrzałości ludzkiej, dowiedzionej przez pewną stałość ducha, zdolność do podejmowania decyzji oraz właściwy sposób osądzania zdarzeń i ludzi”; • osiągnięcie integralności osoby ludzkiej, doskonałości, a ostatecznie świętości, czyli nadzieja samego Boga; z innego punktu widzenia jej ostateczny cel określa się jako praktykę cnoty miłości, której przedmiotem jest Bóg i człowiek: praktykowana miłość jest uczestnictwem w samej miłości Boga.

Uzasadnienie formacji ciągłej

Formacja ciągła znajduje swoje uzasadnienie w racjach wynikających z natury ludzkiej. Potwierdzenie jej zasadności znajdujemy w Piśmie Świętym i źródłach franciszkańskich.

• Racje ludzkie

Człowiek podlega ciągłemu rozwojowi, który jest traktowany jako normalny proces ewolucyjny wynikający z natury ludzkiej. Jest traktowany jako coś oczy-

Eucharystia daje życie 2019 – 2022

EUCHARYSTIA

Niewątpliwie jest ona centrum naszego modlitewnego życia. Jest ona w sobie rzeczywistością przebogatą i dlatego zaznacza się w naszym życiu modlitewnym na różne sposoby.

- Eucharystia jest Najświętszą Ofiarą, w której nasz Zbawiciel uobecnia swoje dzieło zbawcze. W każdej Mszy św. powtarzana jest ofiara krzyża, która otworzyła nam drogę do wiecznego życia. W niej jest także obecny cud zmartwychwstania Pańskiego, ponieważ spotykamy się tutaj z Jezusem żywym, który pokonał śmierć. Eucharystia jest paschą, w której zawarta jest największa tajemnica naszej wiary: śmierć i zmartwychwstanie Pańskie. Uczestnicząc we Mszy św., zanurzamy się w tej paschalnej tajemnicy. Wtedy jesteśmy blisko Jezusa cierpiącego i chwalebnego. Żadna inna forma modlitwy nie daje nam tak szczególnej bliskości Jezusa jak właśnie uczestnictwo w ofierze Mszy Świętej.
- Eucharystia jest ucztą, w której sam Jezus zastawia stół i daje nam siebie. Ten stół jest zastawiony podwójnie: słowem Bożym i Chlebem żywym. Eucharystia jest spełnieniem obietnicy Jezusa dotyczącej żywego Słowa i Chleba. Należy podkreślić tutaj przymiotnik żywy, ponieważ nie jest to zwyczajny pokarm czy słowo. Stół jest zastawiony tak obficie, że każdy, kto jest odpowiednio przygotowany, nie odejdzie z tej uczty nienasycony.
- Eucharystia jest zebraniem się wspólnoty Kościoła. To wokół niej od początku istnienia chrześcijaństwa zbiera się wspólnota wierzących, aby celebrować pamiątkę wieczerzy. Nie jest to zwyczajne zebranie się grupy ludzi wierzących. Tutaj wspólnota zbiera się po to, aby uczestniczyć w Najświętszej Ofierze i oddać Panu cześć i hołd. Każde inne zebranie wspólnoty wierzących ma swoje źródło w uczestnictwie we Mszy Świętej. Jeśli wspólnota chrześcijan jest rozmodlona i autentycznie przeżywająca Mszę św., to z niej będzie czerpać siłę do osobistego życia, jak i do podejmowania różnych wspólnotowych wysiłków. Eucharystia jest niejako matką dla wszystkich autentycznych chrześcijańskich inicjatyw.
- Eucharystia jest także zapowiedzią przyszłych dóbr. Dla św. Franciszka ten wymiar Eucharystii był szczególnie drogi. Eucharystia przynosiła mu na ziemi siłę i pociechę. Dzięki niej niejako mógł *dotknąć* Boga. Jego mistyczne przeżywanie Eucharystii dawało mu wyobrażenie, jak może być, gdy po śmierci cielesnej ujrzy Boga twarzą w twarz.
- Powinniśmy często zadawać sobie pytanie o miejsce Eucharystii w naszym życiu duchowym i wspólnotowym. Dziś, zwłaszcza po soborowej reformie liturgicznej, mamy możliwość wspólnotowego celebrowania Eucharystii. Odnowione prawo daje nam jednoznaczny wskazówkę, że wspólnota lokalna powinna codziennie gromadzić się na celebrowaniu wspólnotowej Eucharystii.

o. Syrach Janicki OFM

W czasach, w których żył św. Franciszek, a dokładnie pod koniec XII wieku i na początku XIII, dochodziło do wielu sporów wokół tajemnicy Eucharystii. W epoce tej szczególną rolę odgrywały liczne nabożeństwa, procesje, pielgrzymki, odczuwano potrzebę zewnętrznych umartwień cielesnych, wiercono w szczególny sposób w moc sakramentaliów, w pośrednictwo świętych, w rolę modlitwy wstawienniczej zanoszonej przez zakonników za ofiarodawcę. Kościół katedralny, na którego czele stał biskup, stanowił centrum ówczesnego życia religijnego. W tym miejscu głoszone było słowo Boże i sprawowane były sakramenty, takie jak chrzest, pokuta i Eucharystia.

W tamtych czasach rzadka sieć grodów oraz niewielka gęstość zaludnienia sprawiały, że diecezje były rozległe terytorialnie, a ich siedziba miała miejsce tam, gdzie przebywali monarchowie lub książęta. Dotarcie biskupa ze słowem Bożym i sakramentami do wszystkich wiernych było niemożliwe. Zaniedbania związane z korzystaniem z sakramentów były tak znaczne, że na Soborze Laterańskim IV w 1215 roku sformułowano przykazania kościelne, w których zobowiązano wiernych do spowiadania się i przyjmowania Komunii św. przynajmniej raz w roku. W grodach rycerskich oraz na wsiach budowano co prawda kościoły, jednak fundatorowi, który zapewniał uposażenie dla danego kapłana – na podstawie tzw. prawa prezenty lub kolacji – przysługiwało prawo do samodzielnego wyboru duchownego. W praktyce oznaczało to, że kapłanami w wiejskich kościołach zostawały osoby o słabym wykształceniu, zadowolające się skromnymi warunkami.

Centrum duszpasterstwa znajdowało się w katedrze, stąd też duszpasterz wiejski mógł jedynie odprawiać Mszę św. i udzielać chrztu. Osoba taka nie miała władzy udzielania pokuty i głoszenia słowa Bożego. Różne obowiązki biskupa przyczyniły się do tego, że obowiązki duszpasterskie powierzał najbliższemu kręgowi kapłanów, tzw. kapitule katedralnej. Duchowni ci stanowili elitę, odznaczali się wysokim wykształceniem, odpowiednim poziomem moralnym, potrafili służyć radą w sprawach kościelnych. Biskup powoływał również wędrownych kaznodziejów, których zadaniem było głoszenie słowa Bożego w odległych miejscach diecezji; praktyka ta nie była jednak powszechna.

Inaczej sprawa przedstawiała się wśród duchowieństwa wiejskiego, często niedouczonego, oddalonego od centrum diecezji, uzależnionego w dużym stopniu od fundatorów. Kapłani ci przez uczestnictwo w polowaniach, hazard, pijaństwo, nierzadko żyjący w związkach małżeńskich lub konkubinacie, przyczyniali się do upadku autorytetu duchowieństwa wśród wiernych, co więcej, stwarzali warunki do powstawania sekt.

NABOŻEŃSTWO DO CIAŁA PAŃSKIEGO

▪ Całe jego wnętrze płonęło żarliwością wobec Sakramentu Ciała Pańskiego. W ogromnym zdumieniu podziwiał ową najdroższą łaskawość i najłaskawszą miłość. Często przystępował do Komunii świętej i to tak pobożnie, że innych pociągał do pobożności, a zakosztowawszy słodczy niepokalanego Baranka, jakby upojony w duchu, bardzo często wpadał w ekstazy (1 B/9,4-5*).

▪ Żarem całego serca płonął względem Sakramentu Ciała Pańskiego, jak najbardziej zdumiewając się nad tą drogą łaską i najzyczliwszą miłością. Zaniedbanie wysłuchania codziennie przynajmniej jednej Mszy uważał za niemałą zniewagę. Często przyjmował Komunię świętą i to tak nabożnie, że swym przykładem wpływał na innych. Otaczając ten czcigodny Sakrament wszelkim uszanowaniem, składał w ofierze wszystkie swe członki, a przyjmując niepokalanego Baranka, spalał swego ducha w owym ogniu, który zawsze płonął w nim na ołtarzu serca.

Kochał Francję jako wielbicielek Ciała Pańskiego i zawsze pragnął umrzeć w niej ze względu na cześć oddawaną tam Świętym Postaciom.

Kiedyś chciał rozesłać braci po świecie z drogocennymi puszkami, żeby wszędzie tam, gdzie zauważą, iż Sakrament ten, który jest przecież ceną odkupienia, jest niegodnie przechowywany, umieszczali Go w miejscu jak najlepszym.

Chciał okazywać wielki szacunek dłoniom kapłańskim, które otrzymały Boską władzę sprawowania tegoż Sakramentu. Często mówił: „Gdyby mi się przydarzyło spotkać równocześnie jakiegoś świętego z nieba i jakiegoś biednego księdza, to najpierw ucałowałbym kapłana i pospieszyłbym co rychlej ucałować mu ręce. Powiedziałbym: »Ach, święty Wawrzyńcze, zaczekaj! ponieważ jego ręce dotykają Słowa żywota i mają w sobie coś nadludzkiego«” (2 Cel 201*).

▪ Albowiem błogosławiony Franciszek miał tak wielką cześć i nabożeństwo do Ciała Chrystusa, że chciał, aby było napisane w regule, że bracia w tych prowincjach, w których przebywają, powinni sami mieć troskę i staranie oraz napominać i zachęcać w kazaniach kleryków i kapłanów, żeby umieszczali Ciała Pańskie w odpowiednim i godnym miejscu; a jeśli oni tego nie czynili, chciał, żeby robili to bracia.

Co więcej, kiedyś chciał wysłać kilku braci z puszkami, aby szli przez wszystkie prowincje i gdziekolwiek znaleźliby Ciała Chrystu-

sa położone w nieodpowiednim miejscu**, umieszczali je w nich z uszanowaniem. Gdyż ze względu na cześć do Najświętszego Ciała i Krwi Pana Jezusa Chrystusa chciał również umieścić w regule [polecenie], że jeśli bracia gdziekolwiek znaleźliby słowa i imiona Pana, przez które sprawuje się Najświętszy Sakrament, niedbale rozrzucone lub położone w jakimś niegodnym miejscu, aby je pozbiali i złożyli [w odpowiednim miejscu], czcząc [w ten sposób] Pana w słowach, które On wypowiedział: *wiele bowiem poświęca się przez słowo Boże* (por. 1 Tm 4,5) i mocą słów Chrystusa sprawuje się Sakrament ołtarza (ZA 108,10-16*).

▪ Błogosławiony Franciszek żywił bowiem taką cześć i pobożność względem Ciała Chrystusowego, że chciał napisać w regule, aby bracia w prowincjach, w których będą przebywać, otaczali Je wielką troską i staraniem, by napominali duchownych i kapłanów, aby Ciała Chrystusa przechowywali w odpowiednim, godnym miejscu, a gdyby ci to zaniedbali, by sami bracia to czynili.

Chciał również i to umieścić w regule, aby bracia, jeśli znaleźliby gdziekolwiek w miejscach niewłaściwych i niegodnych imiona Pańskie i te słowa, przez które konsekruje się jego Ciała, sami zbierali je i składali w godnych miejscach, czcząc Pana w Jego słowach. A chociaż nie napisał tego w regule, gdyż ministrom nie wydawało się rzeczą dobrą, aby bracia mieli takie polecenie, to jednak co do tego chciał braciom pozostawić swą wolę w swoim testamencie i innych swoich pismach.

Co więcej, swego czasu chciał do wszystkich prowincji wysłać niektórych braci, którzy mieliby wiele pięknych i czystych puszek, i gdziekolwiek znaleźliby Ciała Pańskie przechowywane niegodnie, zbieraliby je ze czczą do tych puszek. Chciał także wysłać innych braci do różnych prowincji z dobrymi i pięknymi żelazkami do wypieku pięknych i czystych hostii (2 Zw 65,8-13*).

▪ Gdy zaś napotkali kościół albo krzyż pochylali się do modlitwy i pobożnie mówili: „Wielbimy Cię, Chryste, i błogosławimy Cię we wszystkich kościołach, które są na całym świecie, gdyż przez krzyż swój święty odkupiłeś świat”. Wierzyli bowiem, że znajdują dom Boży, ilekroć spotkają krzyż lub kościół (3 T 37,2-3).

▪ Kiedy ci, jak najbardziej pobożni słudzy Pańscy, szli drogą i napotykali jakiś kościół czynny

lub opuszczony, albo jakiś krzyż przy drodze, wtedy kłaniali się im pobożnie, odmawiając modlitwę: Uwielbiamy Cię, Chryste, i błogosławimy Tobie, tutaj i we wszystkich kościołach Twoich, jakie są na całym świecie, żeś przez krzyż swój święty odkupił świat. Wierzyli i byli przekonani, że znajdowali tam miejsce pobytu Pana (AP 19,1-3).

▪ Troskliwie napominał braci, aby wiernie zachowywali świętą Ewangelię, którą przyrzekli wypełniać, a zwłaszcza, aby byli pełni czci i pobożności w odmawianiu Boskiego oficjum i wobec przepisów Kościoła, słuchając pobożnie Mszy świętej i adorując jak najpobożniej Ciała Pańskie. Chciał także, aby bracia otaczali szczególnym szacunkiem kapłanów, którzy sprawowali czcigodne i największe tajemnice (3 T 57,8-9).

▪ Upominał ich, żeby pilnie zachowywali świętą Ewangelię i regułę, którą byli przyrzekli; a najbardziej, żeby z czczą odnosili się do oficjów kościelnych i rozporządzeń, żeby pilnie i pobożnie słuchali Mszy i patrzyli na Ciała Pana naszego Jezusa Chrystusa; i żeby w poszanowaniu mieli kapłanów, którzy sprawują te czcigodne i największe sakramenty (AP 37,10-11).

Troska o czystość kościołów

▪ Kiedyś, gdy błogosławiony Franciszek przebywał w kościele Matki Bożej z Porcunkuli, a braci było jeszcze niewielu, niekiedy błogosławiony Franciszek chodził po wioskach i kościołach w okolicy miasta Asyż, głosząc kazania i wzywając ludzi, aby czynili pokutę. I nosił ze sobą miotłę, żeby zamiatać kościoły.

Albowiem błogosławiony Franciszek bardzo ubolewał nad tym, gdy wchodził do jakiegoś kościoła i widział go nieposprzątanym, i dlatego kiedy głosił kazania do ludu, zawsze po zakończeniu kazania prosił, żeby wszyscy obecni tam kapłani zgromadzili się w jakimś odosobnionym miejscu, aby nie słyszeli go ludzie świeccy, i pouczał ich o zbawieniu dusz, a zwłaszcza o tym, aby troszczyli się i dbali o utrzymanie w czystości kościołów, ołtarzy i wszystkich rzeczy, które mają związek ze sprawowaniem Boskich tajemnic (ZA 60*).

* cyt. *Źródła franciszkańskie*, Kraków 2005.

** Zwyczaj umieszczania Najświętszego Sakramentu w puszkach w tabernakulum jest późniejszy (przypisuje się jego wprowadzenie św. Bonawenturze); za czasów św. Franciszka przechowywano Hostie konsekrowane na ołtarzu, zawieszane nad ołtarzem, w niszy zrobionej w murze kościoła lub w innym miejscu.

29 MARCA – 5. NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU

Wskrzeszenie Łazarza

Był pewien chory, Łazarz z Betanii, z miejscowości Marii i jej siostry Marty. Maria zaś była tą, która namaściła Pana olejkami i włosami swoimi otarła Jego nogi. Jej to brat Łazarz chorował. Siostry zatem posłały do Niego wiadomość: „Panie, oto choruje ten, którego Ty kochasz”. Jezus usłyszawszy to rzekł: „Choroba ta nie zmierza ku śmierci, ale ku chwale Bożej, aby dzięki niej Syn Boży został otoczony chwałą”. A Jezus miłował Martę i jej siostrę, i Łazarza. Mimo jednak że słyszał o jego chorobie, zatrzymał się przez dwa dni w miejscu pobytu. Dopiero potem powiedział do swoich uczniów: „Chodźmy znów do Judei!”. Rzekli do Niego uczniowie: „Rabbi, dopiero co Żydzi usiłowali Cię ukamienować i znów tam idziesz?”. Jezus im odpowiedział: „Czyż dzień nie liczy dwunastu godzin? Jeżeli ktoś chodzi za dnia, nie potknie się, ponieważ widzi światło tego świata. Jeżeli jednak ktoś chodzi w nocy, potknie się, ponieważ brak mu światła”. To powiedział, a następnie rzekł do nich: „Łazarz, przyjaciel nasz, zasnął, lecz idę, aby go obudzić”. Uczniowie rzekli do Niego: „Panie, jeżeli zasnął, to wyzdrowieje”. Jezus jednak mówił o jego śmierci, a im się wydawało, że mówi o zwykłym śnie. Wtedy Jezus powiedział im otwarcie: „Łazarz umarł, ale raduję się, że Mnie tam nie było, że względu na was, abyście uwierzyli. Lecz chodźmy do niego!”. Na to Tomasz, zwany Didymos, rzekł do współuczniów: „Chodźmy także i my, aby razem z Nim umrzeć”.

Kiedy Jezus tam przybył, zastał Łazarza już do czterech dni spoczywającego w grobie. A Betania była oddalona od Jerozolimy około piętnastu stadiów i wielu Żydów przybyło przedtem do Marty i Marii, aby je pocie-

szyć po utracie brata. Kiedy zaś Marta dowiedziała się, że Jezus nadchodzi, wyszła Mu na spotkanie. Maria zaś siedziała w domu. Marta rzekła do Jezusa: „Panie, gdybyś tu był, mój brat by nie umarł. Lecz i teraz wiem, że Bóg da Ci wszystko, o cokolwiek byś prosił Boga”. Rzekł do niej Jezus: „Brat twój zmartwychwstanie”. Rzekła Marta do Niego: „Wiem, że zmartwychwstanie w czasie zmartwychwstania w dniu ostatecznym”. Rzekł do niej Jezus: „Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem. Kto we Mnie wierzy, choćby i umarł, żyć będzie. Każdy, kto żyje i wierzy we Mnie, nie umrze na wieki. Wierzysz w to?”. Odpowiedziała Mu: „Tak, Panie! Ja mocno wierzę, żeś Ty jest Mesjasz, Syn Boży, który miał przyjść na świat”.

Gdy to powiedziała, odeszła i przywołała po kryjomu swoją siostrę, mówiąc: „Nauczyciel jest i woła cię”. Skoro zaś tamta to usłyszała, wstała szybko i udała się do Niego. Jezus zaś nie przybył jeszcze do wsi, lecz był wciąż w tym miejscu, gdzie Marta wyszła Mu na spotkanie. Żydzi, którzy byli z nią w domu i pocieszali ją, widząc, że Maria szybko wstała i wyszła, udali się za nią, przekonani, że idzie do grobu, aby tam płakać. A gdy Maria przyszła do miejsca, gdzie był Jezus, ujrawszy Go upadła Mu do nóg i rzekła do Niego: „Panie, gdybyś tu był, mój brat by nie umarł”. Gdy więc Jezus ujrzał jak płakała ona i Żydzi, którzy razem z nią przyszli, wzruszył się w duchu, rozrzewnił i zapytał: „Gdzieście go położyli?”. Odpowiedzieli Mu: „Panie, chodź i zobacz!”. Jezus zapłakał. A Żydzi rzekli: „Oto jak go miłował!”. Niektórzy z nich powiedzieli: „Czy Ten, który otworzył oczy niewidomemu, nie mógł sprawić, by on nie umarł?”.

A Jezus ponownie, okazując głębokie wzruszenie, przyszedł do grobu. Była to pieczara, a na niej spoczywał kamień. Jezus rzekł: „Usuńcie kamień!”. Siostra zmarłego, Marta, rzekła do Niego: „Panie, już cuchnie. Leży bowiem od czterech dni w grobie”. Jezus rzekł do niej: „Czyż nie powiedziałem ci, że jeśli uwierzysz, ujrzysz chwałę Bożą?”. Usunięto więc kamień. Jezus wznosił oczy do góry i rzekł: „Ojcze, dziękuję Ci, żeś Mnie wysłuchał. Ja wiedziałem, że Mnie zawsze wysłuchujesz. Ale ze względu na otaczający Mnie lud to powiedziałem, aby uwierzyli, żeś Ty Mnie posłał”. To powiedziawszy zawołał donośnym głosem: „Łazarzu, wyjdź na zewnątrz!”. I wyszedł zmarły, mając nogi i ręce powiązane opaskami, a twarz jego była zawinięta chustą. Rzekł do nich Jezus: „Rozwiążcie go i pozwólcie mu chodzić!”.

Wielu więc spośród Żydów przybyłych do Marii ujrawszy to, czego Jezus dokonał, uwierzyło w Niego (J 11,1-45).

JEZUS DAJE ŻYCIE

W 5. niedzielę Wielkiego Postu, na tydzień przed Niedzielą Męki Pańskiej, Kościół podaje nam w liturgii do rozważania perykopę o wskrzeszeniu Łazarza. Chrystus jawi się w niej jako Pan życia i śmierci. Kto w Niego wierzy, będzie żył i nie umrze na wieki.

1) Dialog w uczniach

„Był pewien chory” – rozpoczyna opowiadanie ewangelista. To sytuacja częsta, typowa w naszym życiu. „Ubogich (chorych) zawsze mieć będziecie, a Mnie

nie zawsze” – podpowiedział Jezus Judaszowi, który nie rozumiał Pana. W takiej śmiertelnej sytuacji jest wielu ludzi na świecie. Ewangelia ukazuje rozwój akcji. Siostry posłały wiadomość do Jezusa: Panie, choruje Łazarz, którego kochasz. Tak robią kochające, wierzące osoby, wzywają pomocy Jezusa. Odwołują się do miłości Jezusa, który wszystko może: „Ty kochasz”.

„Siostry posłały”. Trzeba działać, razem, we wspólnocie, w jedności. Jezus wysłuchał wiadomości i działa. Najpierw

oko w oko przed śmiercią, czując „śmierdzącą sprawę”, wątpi, traci nadzieję. Zwraca uwagę Jezusowi na nieodwracalne działanie praw natury, jakby nie wiedział.

Marta, nie dowierzając, wstrzymuje Pana, Jego działanie. Jezus nie zraża się słowami Marty i przypomina jej i tobie: „powiedziałem ci, że jeśli uwierzysz, ujrzysz chwałę Bożą”. „Wszystko jest możliwe dla tego, który wierzy” – uczy św. Paweł. Pan Jezus zawsze wymagał, oczekiwał, wzbudzał wiarę. Jeśli uwierzysz, to doznasz łaski, otrzymasz dar, przekonasz się o pomocy Pana.

6) Dialog z Ojcem

Jezus rozmawia z Ojcem, modli się, dziękuje. Stwierdza, że Bóg zawsze Go wysłuchuje. Potwierdza zmysł wiary Marty: Bóg da Ci wszystko. Tak zresztą uczył nas zawsze Pan Jezus: Bóg da wszystko, o cokolwiek byśmy prosili, nawet Ducha. Jezus przypomina tę prawdę, aby ludzie UWIERZYLI, że Bóg Go posłał. To jest główny cel nauczania i cudów Jezusa, aby UWIERZYLI, że jest Posłany od Boga.

7) Dialog ze zmarłym

Następuje ożywczy dialog i akcja ze zmarłym: „Łazarzu, wyjdź na zewnątrz!”. Nawet duchy zmarłych są Mu posłuszne: „zmarły wyszedł”. Jezus jest Panem życia i śmierci, panuje nad życiem i nad śmiercią. Daje życie i pokonuje śmierć.

8) Dialog z Żydami

Ostatnie słowa Jezusa w tej akcji są egzystencjalne: „Rozwiążcie go i pozwólcie mu chodzić”. Chrystus troszczy się o zdrowie, kondycję, wolność człowieka. Zbawia całego człowieka, wszystkie jego sprawy.

Opowiadanie ewangelijne kończy się podsumowaniem, że wielu Żydów ujrzawszy dzieła Jezusa, uwierzyło w Niego. Ujrzyć to, co Jezus dokonał. Pan dokonuje wielkich rzeczy wokół ciebie, przyjrzyj się. Maryjo, daj „widzieć Jezusa” działającego, abym „ujrzał i uwierzył” jak apostoł.

UCZNIOWIE Z EMAUS

Tego samego dnia dwaj z nich byli w drodze do wsi, zwanej Emaus, oddalanej sześćdziesiąt stadiów od Jerozolimy. Rozmawiali oni z sobą o tym wszystkim, co się wydarzyło. Gdy tak rozmawiali i rozprawiali z sobą, sam Jezus przybliżył się i siedł z nimi. Lecz oczy ich były niejako na uwięzi, tak że Go nie poznali. On zaś ich zapytał: „Cóż to za rozmowy prowadzicie z sobą w drodze?”. Zatrzymali się smutni. A jeden z nich, imieniem Kleofas, odpowiedział Mu: „Ty jesteś chyba jedynym z przebywających w Jerozolimie, który nie wie, co się tam w tych dniach stało”. Zapytał ich: „Cóż takiego?”. Odpowiedzieli Mu: „To, co się stało z Jezusem Nazareczykiem, który był prorokiem potężnym w czynie i słowie wobec Boga i całego ludu; jak arcykapłani i nasi przywódcy wydali Go na śmierć i ukrzyżowali. A myśmy się spodziewali, że On właśnie miał wyzwolić Izraela. Tak, a po tym wszystkim dziś już trzeci dzień, jak się to stało. Nadto jeszcze niektóre z naszych kobiet przeraziły nas: były rano u grobu, a nie znalazłszy Jego ciała, wróciły i opowiedziały, że miały widzenie aniołów, którzy zapewniają, iż On żyje. Poszli niektórzy z naszych do grobu i zastali wszystko tak, jak kobiety opowiadały, ale Jego nie widzieli”. Na to On rzekł do nich: „O nierozumni, jak nie-

skore są wasze serca do wierzenia we wszystko, co powiedzieli prorocy! Czyż Mesjasz nie miał tego cierpieć, aby wejść do swej chwały?”. I zaczynając od Mojżesza poprzez wszystkich proroków wykladał im, co we wszystkich Pismach odnosiło się do Niego. Tak przybliżyli się do wsi, do której zdążyli, a On okazywał, jakoby miał iść dalej. Lecz przymusili Go, mówiąc: „Zostań z nami, gdyż ma się ku wieczorowi i dzień się już nachylił”. Wszedł więc, aby zostać z nimi. Gdy zajął z nimi miejsce u stołu, wziął chleb, odmówił błogosławieństwo, połamał go i dawał im. Wtedy oczy im się otworzyły i poznali Go, lecz On zniknął im z oczu. I mówili nawzajem do siebie: „Czy serce nie pałało w nas, kiedy rozmawiał z nami w drodze i Pisma nam wyjaśniał?”. W tej samej godzinie wybrali się i wrócili do Jerozolimy. Tam zastali zebranych Jedenastu i innych z nimi, którzy im oznajmili: „Pan rzeczywiście zmartwychwstał i ukazał się Szymonowi”. Oni również opowiadali, co ich spotkało w drodze, i jak Go poznali przy łamaniu chleba

(Łk 24,13-35)

ORĘDZIE WIELKANOCNE JANA PAWŁA II Z 2005 R.

1. Mane nobiscum, Domine! Zostań z nami, Panie (por. Łk 24,29)! Pierwszego dnia po szabacie – tego dnia, w którym wydarzyła się rzecz niewiarygodna – tymi słowami uczniowie z Emaus zapraszali tajemniczego Wędrowca, by pozostał z nimi, bo słońce chyliło się już ku zachodowi. Chrystus zmartwychwstał, zgodnie z obietnicą, lecz oni jeszcze o tym nie wiedzieli. Niemniej słowa, które słyszeli w drodze z ust Wędrowca, coraz bardziej rozpały ich serca. Dlatego prosili Go: „Zostań z nami”. Później, gdy siedzieli przy stole podczas wieczerzy, rozpoznali Go przy „łamaniu chleba”. A On zaraz potem zniknął. Pozostał im przełamany chleb, a w sercach słodycz Jego słów.

2. Umiłowani Bracia i Siostry, Słowo i Chleb Eucharystii, tajemnica i dar paschalny, pozostają przez wieki jako nieustanna pamiątka męki, śmierci i zmartwychwstania Chrystusa! Dzisiaj, w Święto Zmartwychwstania, my także powtarzamy z wszystkimi chrześcijanami na świecie: Zostań z nami, Jezusie, ukrzyżowany i zmartwychwstały! Zostań z nami, wleń Przyjacielu i pewna ostoją dla ludzkości kroczącej drogami czasu! Ty, żywe Słowo Ojca, wleń ufność i nadzieję w tych, którzy szukają prawdziwego sensu swojej egzystencji. Ty, Chlebie życia wiecznego, nasyć człowieka głodnego prawdy, wolności, sprawiedliwości i pokoju.

3. Zostań z nami, Żywe Słowo Ojca, naucz nas słów i czynów pokoju: pokoju dla ziemi uświęconej Twoją krwią i przesiąkniętej krwią tylu niewinnych ofiar; pokoju dla krajów Bliskiego Wschodu i Afryki, gdzie nadal przelewa się tyle krwi; pokoju dla całej ludzkości, której wciąż grozi niebezpieczeństwo bratobójczych wojen. Zostań z nami, Chlebie życia wiecznego, łamany i dzielony pomiędzy współbiedników: obdarz i nas siłą potrzebną do wielkodusznej solidarności z rzeszami, które jeszcze dzisiaj cierpią i umierają z nędzy i głodu, są dziełkami przez śmiercionośne epidemie czy padają ofiarą straszliwych klęsk naturalnych. W mocy Twojego Zmartwychwstania niech i oni staną się uczestnikami nowego życia.

4. Potrzebujemy Ciebie, zmartwychwstały Panie, także i my, ludzie trzeciego tysiąclecia! Zostań z nami teraz i po wszystkie czasy. Spraw, by materialny postęp ludów nigdy nie usunął w cień wartości duchowych, które są duszą ich cywilizacji. Prosimy Cię, wspieraj nas w drodze. W Ciebie wierzymy, w Tobie pokładamy nadzieję, bo Ty jeden masz słowa życia wiecznego (por. J 6,68). *Mane nobiscum, Domine! Alleluja!*

Temat do rozważań **na rok 2020** Wielkiej Nowenny na jubileusz 800. rocznicy powstania III Zakonu św. Franciszka: „**Wonne słowa Pana naszego Jezusa Chrystusa z miłości ku Bogu życzliwie przyjmują i je zachowują**”.

KALENDARZ LITURGICZNY BREWIARZA FZŚ

okres Wielkiego Postu

- 1.03 – 1. niedziela Wielkiego Postu – I tydzień
- 8.03 – 2. niedziela Wielkiego Postu – II tydzień
- 15.03 – 3. niedziela Wielkiego Postu – III tydzień
- 22.03 – 4. niedziela Wielkiego Postu – IV tydzień
- 29.03 – 5. niedziela Wielkiego Postu – I tydzień
- 5.04 – Niedziela Palmowa Męki Pańskiej – II tydzień

okres Wielkanocy

- 12.04 – uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego
– niedziela I tygodnia
(oktawa Wielkanocy: poniedziałek–sobota
– niedziela I tygodnia)
- 19.04 – 2. niedziela Wielkanocy, czyli Miłosierdzia Bożego
– II tydzień
- 26.04 – 3. niedziela Wielkanocy – III tydzień
- 4.05 – 4. niedziela Wielkanocy – IV tydzień
- 10.05 – 5. niedziela Wielkanocy – I tydzień
- 17.05 – 6. niedziela Wielkanocy – II tydzień
- 24.05 – uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego – III tydzień
- 31.05 – uroczystość Zesłania Ducha Świętego
– niedziela I tygodnia

okres zwykły

- 1.06 – święto NMP Matki Kościoła – niedziela I tygodnia
- 2–9.06 – wtorek–sobota – I tydzień
- 7.06 – uroczystość Trójcy Świętej – II tydzień
(11 czerwca – uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa
– niedziela I tygodnia)
- (13 czerwca – święto św. Antoniego z Padwy,
Oficja o świętych, s. 433)
- 14.06 – 11. niedziela zwykła – III tydzień
- 21.06 – 12. niedziela zwykła – IV tydzień
- 28.06 – 13. niedziela zwykła – I tydzień
- 5.07 – 14. niedziela zwykła – II tydzień
- 12.07 – 15. niedziela zwykła – III tydzień
- 19.07 – 16. niedziela zwykła – IV tydzień

**Uroczystości, święta oraz wspomnienia
świętych i błogosławionych patronów
czcimy, odmawiając oficjum z niedzieli
I tygodnia lub oficjum o świętym
– ss. 433–557 brewiarza FZŚ.**

ROK JANA PAWŁA II

18 maja 2020 roku przypada 100. rocznica urodzin Karola Wojtyły. Z tej okazji posłowie Sejmu RP w czerwcu 2019 roku ustanowili rok 2020 m.in. Rokiem św. Jana Pawła II. Jak napisano w uchwale: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża wdzięczność i oddaje hołd Wielkiemu Papieżowi św. Janowi Pawłowi II, który sięgając do źródeł chrześcijaństwa, uczył nas otwartości, wyrozumiałości, ale i odwagi w obronie wartości chrześcijańskich, na których oparta jest Polska i Europa. Niech nauczanie i wielkie dziedzictwo, które pozostawił św. Jan Paweł II, będzie dla naszego narodu wciąż inspiracją do budowania Polski wolnej i sprawiedliwej”. „Życiową misją papieża była walka o godność i szacunek każdej istoty ludzkiej, czemu wielokrotnie dawał wyraz w swoich encyklikach”. Podkreślono, że „zajmuje on szczególne miejsce w historii Polski i Europy, a jego zdecydowane upominanie się o prawo naszej ojczyzny do wolności wśród narodów Europy, jego praktyczna obrona praw naszego narodu uczyniły Ojca Świętego najważniejszym z ojców niepodległości Polski”.

NAJWAŻNIEJSZE DATY Z ŻYCIA JANA PAWŁA II

- 18.05.1920 – narodziny Karola Wojtyły w Wadowicach
- 20.06.1920 – chrzest św. w kościele parafialnym pw. Ofiarowania NMP
- 1926–1930 – nauka w szkole powszechnej
- 13.04.1929 – śmierć matki Emilii
- 25.05.1929 – Pierwsza Komunia Święta
- 1930–1938 – nauka w Państwowym Gimnazjum im. Marcina Wadowity w Wadowicach
- 4.12.1932 – śmierć brata Edmunda
- 3.05.1938 – sakrament bierzmowania
- 14.05.1938 – egzamin dojrzałości
- 1938 – przeprowadzka do Krakowa
- 1938–1939 – studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie
- 1940–1944 – praca w krakowskich zakładach chemicznych „Solvay”
- 18.02.1941 – śmierć ojca Karola
- 1942–1946 – formacja i studia teologiczne w konspiracyjnym seminarium duchownym w Krakowie
- 20.10.1946 – święcenia diakonatu
- 1.11.1946 – święcenia prezbiteratu z rąk ks. kard. Adama Sapiehy
- 2.11.1946 – Msze św. prymicyjne w kaplicy św. Leonarda na Wawelu
- 1946–1948 – studia na uniwersytecie Angelicum w Rzymie
- 16.12.1948 – promocja doktorska na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie
- 1948–1949 – wikary w parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Niegowici
- 1949–1951 – wikary w parafii pw. św. Floriana w Krakowie
- 1951–1953 – urlop naukowy i praca nad rozprawą habilitacyjną, połączone z posługą w parafii św. Katarzyny w Krakowie (zakończenie procedury habilitacyjnej 3 grudnia)
- 1954–1978 – wykładowca etyki na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim
- 4.07.1958 – nominacja na biskupa pomocniczego w Krakowie (decyzja Piusa XII)
- 28.09.1958 – konsekracja biskupia w katedrze wawelskiej
- 1962–1965 – udział w pracach Soboru Watykańskiego II
- 30.12.1963 – nominacja na arcybiskupa krakowskiego (decyzja Pawła VI)
- 8.03.1964 – uroczysty ingres do katedry wawelskiej
- 29.05.1967 – urzędowa wiadomość o nominacji kardynalskiej (decyzja Pawła VI)
- 28.06.1967 – uroczysta kreacja kardynalska
- 7–13.03.1976 – prowadzenie rekolekcji dla papieża Pawła VI i Kurii Rzymskiej
- 16.10.1978 – wybór na papieża – przyjął imię Jan Paweł II
- 22.10.1978 – uroczysta inauguracja pontyfikatu
- 13.05.1981 – zamach na pl. św. Piotra w Rzymie – Jan Paweł II został poważnie ranny
- 2.04.2005 – śmierć Jana Pawła II w wigilię święta Miłosierdzia Bożego
- 8.04.2005 – ceremonia pogrzebowa w Watykanie
- 28.06.2005 – formalne rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego
- 1.05.2011 – beatyfikacja przez papieża Benedykta XVI
- 27.04.2014 – kanonizacja przez papieża Franciszka

(za: <http://domjp2.pl>)

DROGA NA OŁTARZE

Postać Karola Wojtyły – papieża Polaka Jana Pawła II jest chyba jedną z najpopularniejszych w ostatnich czasach. Rodzi się jedno pytanie: skąd tak wielkie zainteresowanie jego osobą? Dlaczego tak wiele środowisk o nim mówi? I dlaczego został tak szybko kanonizowany?

Nasuwa się jedna odpowiedź: był to człowiek, który swoje życie przeżył w sposób właściwy, przeżył je blisko Boga. Jego droga do świętości, droga na ołtarze wiodła przez ołtarz.

Ta droga ziemskiego pielgrzymowania na szczyty świętości zaczęła się 18 maja 1920 roku w Wadowicach. Na kolejny stopień w kierunku ołtarza wszedł w maju 1929 roku, po raz pierwszy przyjmując Jezusa Eucharystycznego. Po dziewięciu kolejnych latach przyjmuje sakrament bierzmowania. Zdobywając przez kolejne lata wykształcenie, nie zaniedbuje życia

modlitwy. Po wybuchu II wojny światowej cały czas jest wierny ojczyźnie, działając w ruchu oporu, propagując polską kulturę. W październiku 1942 roku wstępuje do konspiracyjnego seminarium duchownego w Krakowie, kontynuując rozpoczętą wcześniej pracę. Kończąc seminarium, otrzymuje święcenia i 2 listopada 1946 roku po raz pierwszy składa na ołtarzu Najświętszą Ofiarę. Można by wymieniać kolejne parafie, grupy, w które był zaangażowany, duszpasterstwa, które prowadził, czy inne zajęcia, ale w każdym przypadku zobaczylibyśmy to samo: że źródłem wszelkich inspiracji i sił jest Eucharystia. Z ważniejszych wydarzeń jego życia kapłańskiego warto wymienić konsekrację biskupią w 1958 roku, nominację na arcybiskupa krakowskiego w roku 1963, kreację kardynalską z rąk papieża Pawła VI w 1967 roku oraz wybór na Stolicę Piotro-

wą 16 października 1978 roku. W swoim nauczaniu bronił przede wszystkim człowieka, jego godności, prawa do życia.

Jego ziemska wędrówka zakończyła się 2 kwietnia 2005 roku. Wyniesienie go do chwały ołtarzy trwało zaledwie nieco ponad 9 lat, bo uroczystości kanonizacyjne odbyły się 27 kwietnia 2014 roku.

13 maja 2005 roku papież Benedykt XVI ogłosił dokument, który zezwalał na odstąpienie od przepisu wymagającego pięcioletniego okresu od śmierci kandydata do rozpoczęcia jego procesu beatyfikacyjnego. Już po sześciu latach od śmierci (1 maja 2011) odbyła się beatyfikacja, tzn. Jan Paweł II został oficjalnie ogłoszony błogosławionym Kościoła katolickiego. Po kolejnych trzech latach (27 kwietnia 2014) papież Franciszek kanonizował bł. Jana Pawła II.

o. Salomon D. Duplicki OFM

SŁOWA Z NAUCZANIA JANA PAWŁA II

...Z HOMILII MSZY ŚW.

PONTYFIKALNEJ
(RZYM, 22.10.1978)

„Dziś nowy biskup Rzymu rozpoczyna uroczyste sprawowanie swego urzędu i misję Piotrową. W tym właśnie mieście Piotr zakończył, wypełnił posłannictwo powierzone przez Pana. (...) Rzym jest Stolicą Piotra. W ciągu wieków następowali na niej coraz to nowi biskupi. Dziś właśnie nowy biskup wstępuje na rzymską Stolicę Piotra. Biskup przejęty głębokim drżeniem w poczuciu swej niegodności. I jak tu nie drzeć wobec wielkości takiego wezwania i wobec powszechnej misji tej Stolicy rzymskiej.

Na rzymską Stolicę Piotra wstępuje dzisiaj biskup, który nie jest rzymianinem. Biskup, który jest synem Polski. (...) jest synem narodu, którego historia od zarania dziejów i którego tysiącletnia tradycja naznaczone są żywą, mocną, nigdy nie przerwana, przeżyta i głęboką więzią ze Stolicą Piotrową. Narodu, który tej Stolicy pozostał zawsze wierny. O, niezbadane są wyroki boskiej Opatrzności! (...) Nasz czas skłania nas, zachęca, zmusza do spojrzenia na Pana i zanurzenia się w pokorne i pobożne rozważanie tajemnicy najwyższej władzy samego Chrystusa. Tego, który zrodzony z Maryi Dziewicy, syn cieśli – jak mniemano, Syn Boga żywego – jak to wyznał Piotr, przyszedł tu, by z nas wszystkich uczynić jedno królestwo: królestwo kapłańskie. Sobór Watykański II przypomniał na nowo tajemnicę tej władzy oraz fakt, że posłannictwo Chrystusa – Kapłana, Proroka i Króla – trwa nadal w Kościele. Wszyscy, cały lud Boży uczestniczy w tym potrójnym posłannictwie. I chociaż dawniej wkładano na głowę papieża tiarę, potrójną koronę, by poprzez ten symbol wyrazić cały ustrój hierarchiczny Kościoła Chrystusowego, cała „święta władza” w nim sprawowana nie jest niczym innym jak służbą, służbą mającą na celu jedną tylko rzecz: by cały lud Boży uczestniczył w tej potrójnej misji Chrystusa i pozostawał na zawsze we władzy Pana, z której bierze swoje początki. Nie z władzy doczesnej, ale od Ojca Niebieskiego i z tajemnicy Krzyża i Zmartwychwstania.

Ta władza Pana naszego, absolutna, a przecież słodka i łagodna, odpowiada całej głębi ludzkiego wnętrza, jego wzniosłym dążeniom, jego woli i sercu. Nigdy nie przemawia językiem siły, ale wyraża się w miłości bliźniego i w prawdzie. Nowy następca Piotra na Stolicy rzymskiej wznosi dzisiaj gorącą, pokorną, ufną modlitwę: »Spraw, Chryste, bym mógł stać się i pozostać sługą Twojej słodkiej władzy, sługą Twojej władzy, która

nie przemija, spraw, abym mógł być sługą, sługą twoich sług«. Bracia i Siostry, nie bójcie się przysiągnąć Chrystusa i przyjąć Jego władzę, pomóżcie papieżowi i wszystkim tym, którzy pragną służyć Chrystusowi, służyć człowiekowi i całej ludzkości. Nie bójcie się, otwórzcie, otwórzcie na oścież drzwi Chrystusowi.

Dla Jego zbawczej władzy otwórzcie granice państw, systemów ekonomicznych i politycznych, szerokie dziedziny kultury, cywilizacji, rozwoju! Nie bójcie się! Chrystus wie, co nosi w swoim wnętrzu człowiek. On jeden to wie! Dzisiaj często człowiek nie wie, co kryje się w jego wnętrzu, w głębości jego duszy i serca. Tak często niepewny sensu życia na tej ziemi i ogarnięty zwątpieniem, które zamienia się w rozpacz. Pozwólcie więc, proszę was, błagam was z pokorą i zaufaniem! Pozwólcie Chrystusowi mówić do człowieka! On jeden ma słowa życia, tak, życia wiecznego.

...Z PRZEMÓWIENIA
PRZY GROBIE ŚW. FRANCISZKA
Z ASYŻU
(ASYŻ, 5.11.1978)

„Przybywam, aby odwiedzić to miasto, które było świadkiem nadzwyczajnej Bożej przygody, jaka miała miejsce między XII a XIII stuleciem. To miasto było świadkiem zdumiewającej świętości, która tutaj się okazała jako wielkie tchnienie Ducha. Tchnienie, którego uczestnikiem stał się św. Franciszek z Asyżu, jego duchowa siostra św. Klara i tak wielu świętych tej samej duchowości ewangelicznej. Orędzie franciszkańskie rozprzestrzeniło się daleko poza granice Italii i szybko dotarło także do ziemi polskiej, z której ja pochodzę. (...) Powiem wam, że jako arcybiskup Krakowa mieszkałem bardzo blisko starego kościoła franciszkańskiego i niekiedy udawałem się tam na modlitwę, odprawiałem Drogę Krzyżową oraz odwiedzałem kaplicę Matki Boskiej Bolesnej. Tego nie zapomnę nigdy! (...) Dlatego dzisiaj, kiedy po raz pierwszy jako papież postawiłem swoje stopy tu u źródła owego wielkiego tchnienia Ducha, u źródła nadzwyczajnego odrodzenia Kościoła i chrześcijaństwa XIII wieku dzięki postaci św. Franciszka z Asyżu, całym sercem zwracam się do naszego Patrona i wołam:

Ty, który tak bardzo przybliżyłeś Chrystusa Twojej epoce, dopomóż nam przybliżyć Chrystusa naszej epoce, naszym trudnym i krytycznym czasom. Dopomóż nam! Te czasy z wielkim pragnieniem oczekują Chrystusa, chociaż wielu ludzi naszej epoki nie zdaje sobie z tego sprawy. Zbliżyliśmy się do dwutysięcznego roku po Chrystusie. Czy nie

będą to czasy, które nas przygotowują do odrodzenia Chrystusa, do nowego Adwentu? Każdego dnia w modlitwie eucharystycznej wyrażamy nasze oczekiwanie zwrócone do Niego, do naszego Odkupiciela i Zbawiciela, do Tego, który jest spełnieniem historii człowieka i świata. Pomóż nam św. Franciszku z Asyżu przybliżyć Kościołowi i współczesnemu światu Chrystusa. Ty, który w Twoim sercu nosiłeś sprawy swoich czasów, pomóż nam sercem bliskim sercu Odkupiciela objąć zmienne koleje życia ludzi naszych czasów, trudne problemy społeczne, ekonomiczne, polityczne, problemy kultury i współczesnej cywilizacji, wszystkie cierpienia dzisiejszego człowieka, jego wątpliwości i negacje, jego ucieczki i niepokoje. Pomóż nam to wszystko przetłumaczyć na prosty i owocny język Ewangelii. Pomóż wszystko rozwiązać na podstawie Ewangelii, aby Chrystus mógł być dla człowieka naszych czasów Drogą, Prawdą i Życiem. Prosi Cię o to syn Kościoła, syn ziemi włoskiej, papież Jan Paweł II, syn polskiej ziemi. I wierzy, że mu tego nie odmówisz, że go wesprzesz. Zawsze spieszyłeś z pomocą tym, którzy do Ciebie się zwrócili. (...)

Przesyłam pozdrowienie i szczególne podziękowanie Generalom czterech Rodzin Franciszkańskich, Wspólnocie bazyliki św. Franciszka, wszystkim franciszkanom, wszystkim rodzinom zakonnym, zakonnikom i zakonnicom, których życie oparte jest na regule i przykładzie życia św. Franciszka z Asyżu.

Mówię wam to, co czuję w głębi serca: papież jest wam wdzięczny za waszą wierność powołaniu franciszkańskiemu. Papież jest wam wdzięczny za waszą apostołską aktywność i posłannictwo ewangeliczne. (...) Radośnie służycie Panu. Bądźcie radosnymi sługami waszego ludu, ponieważ św. Franciszek chciał was mieć jako radosne sługi ludzkości, zdolne zapalić wszędzie lampę nadziei, ufności, optymizmu, który znajduje swoje źródło w samym Panu. Wzorem niech wam będzie dziś i na zawsze wasz i nasz wspólny święty Patron, św. Franciszek z Asyżu!” (za: SF, t.1, ss. 9–10).

MULTIMEDIALNE MUZEUM MISYJNE W KATOWICACH-PANEWNIKACH

W poniedziałek 28 października 2019 roku w domu parafialnym przy klasztorze panewnickim miało miejsce uroczyste otwarcie Muzeum Misyjnego. Poświęcił je biskup pomocniczy archidiecezji katowickiej Grzegorz Olszowski, odpowiedzialny za dzieła misyjne diecezji. Jak pisze na stronie prowincji o. Dymitr Żeglin OFM, sekretarz ds. misji: „Muzeum misyjne to ekspozycja z nowoczesną infrastrukturą techniczną obejmującą dźwięk, obraz, światło, dioramy, gabloty ekspozycyjne. Na wystawie zwiedzający usłyszą odgłosy życia w wioskach, odgłosy dzikich zwierząt, śpiewy liturgiczne charakterystyczne dla poszczególnych kultur. Narrator oprowadzi zwiedzających po terenach misyjnych, gdzie pracują nasi współbracia. Dla zwiedzających przygotowaliśmy dwa programy dostosowane dla grup dziecięcych i dla dorosłych”.

Program ogólny to bogata w ekspozycje podróż multimedialna przez historię braci mniejszych – od początków zakonu po czasy obecne, zarazem ukazująca związek współczesnych misji z wyprawami św.

fot. muzeum.panewniki.pl / Wojciech Mac

Franciszka z Asyżu oraz życie codzienne ojców misjonarzy, jak i ich świadectwa. Z kolei program dla dzieci to wierszowany spektakl muzyczny, który prezentuje ekspozycje z różnych stron świata. W ten sposób dzieci dowiedzą się wielu ciekawych rzeczy na temat misji.

Ekspozycje zgromadzone w muzeum pochodzą z krajów misyjnych, gdzie pracują ojcowie i bracia z prowincji panewnickiej: Boliwia, Republika Środkowoafrykańska, Tanzania, Maroko, Ziemia Święta, Rosja, Ukraina, Białoruś i Estonia. Nato-

miast salę muzealną podzielono na sektory tematyczne: Afryka, Ameryka Południowa, Bliski Wschód i kraje byłego ZSSR.

Muzeum można zwiedzać we wtorki i czwartki w godzinach 11.00–18.00. Termin zwiedzania można też zarejestrować, korzystając z wygodnego kalendarza na stronie internetowej: www.muzeum.panewniki.pl lub umówić telefonicznie w sekretariacie misyjnym.

(red. za: prowincja.panewniki.pl)

fot. br. Marek Trepczyk OFM

fot. br. Marek Trepczyk OFM

*Cóż masz niebo nad ziemiany?
Bóg porzucił szczęście twoje,
wszedł między lud ukochany
dzieląc z nim trudy i znoje.*

Drodzy Przyjaciele Misji Franciszkańskich

Jak co roku wsłuchujemy się w słowa tej kolędy, która pobudza nas do zadumy nad miłością Boga do człowieka, który przybrał ludzką naturę wszedł w nasze życie, w ludzki świat codziennych trosk i zmartwień. Nigdy tak bardzo nie odczuwamy tej bliskości jak w noc Bożego Narodzenia, gdy oglądamy Boga pod postacią bezbronnego dziecięcia, potrzebującego ludzkiej miłości.

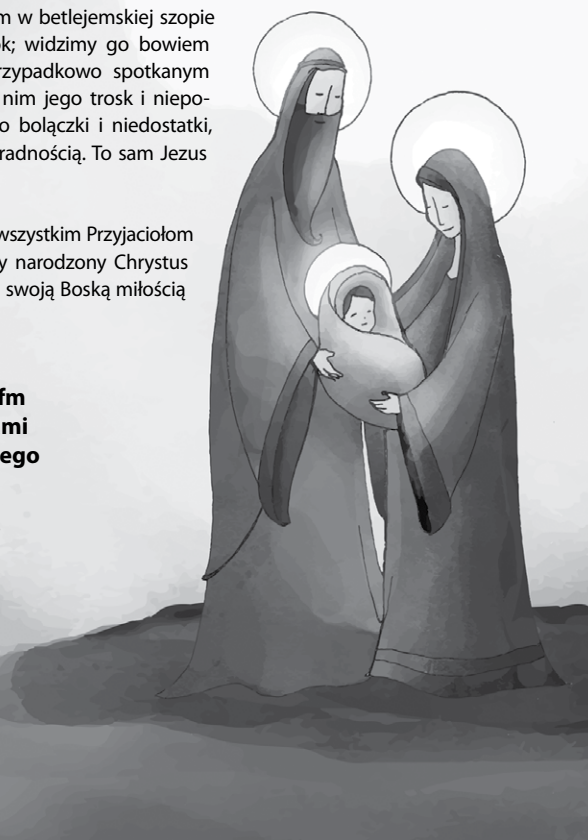
Bóg pragnie aby przesłanie tej świętej nocy trafiło do każdego z nas, aby każdy człowiek, również ten żyjący na innym kontynencie, zrozumiał potrzebę miłości do drugiego człowieka, który często tak jak Jezus leżący w żłobie, jest całkowicie skazany na pomoc drugiego, na dobre słowo, na przyjazny gest, na odrobinę ciepła z naszej strony.

Pamiętajmy o Jezusie leżącym w betlejemskiej szopie nie tylko dzisiaj, ale przez cały rok; widzimy go bowiem codziennie w każdym, choćby przypadkowo spotkanym człowieku. Nie bójmy się dzielić z nim jego trosk i niepokojów, starajmy się zrozumieć jego ból i niedostatki, pochylmy się nad jego biedą i bezradnością. To sam Jezus wyciąga rękę prosząc o pomoc.

W tę czcigodną noc składam wszystkim Przyjaciółom Misji Franciszkańskich życzenia, aby narodzony Chrystus był obecny w całym Waszym życiu i swoją Boską miłością zapalał naszą ludzką miłość.

**o. Dymitr Żeglin ofm
wraz z pracownikami
sekretariatu misyjnego**

Dymitr Żeglin

PAPIESKIE INTENCJE NA 2020 ROK

MARZEC

Intencja modlitwy za ewangelizację – Katolicy w Chinach

Módlmy się, aby Kościół w Chinach zachował wierność Ewangelii i wzrastał w jedności.

KWIECIEŃ

Intencja modlitwy powszechnej – Wyzwolenie od uzależnień

Módlmy się, aby wszystkie osoby pod wpływem uzależnień otrzymały pomoc i były otoczone opieką.

MAJ

Intencja modlitwy za ewangelizację – Za diakonów

Módlmy się, aby diakoni, wierni służbie Słowa i ubogim, byli znakiem ożywiający dla całego Kościoła.

CZERWIEC

Intencja modlitwy za ewangelizację – droga serca

Módlmy się, aby ci, którzy cierpią, odnaleźli drogę życia, pozwalając się dotknąć Sercu Jezusa.

LIPIEC

Intencja modlitwy powszechnej – Nasze rodziny

Módlmy się, aby dzisiejszym rodzinom towarzyszyły: miłość, szacunek oraz rada.

SIERPIEŃ

Intencja modlitwy powszechnej – Świat morza

Módlmy się za wszystkie osoby, które pracują oraz żyją na morzu, łącznie z marynarzami, rybakami, oraz ich rodziny.

WRZESIEŃ

Intencja modlitwy powszechnej – Szacunek dla zasobów planety

Módlmy się, aby zasoby planety nie były rabowane, ale dzielone w sposób uczciwy i z poszanowaniem.

PAŹDZIERNIK

Intencja modlitwy za ewangelizację – Misja świeckich w Kościele

Módlmy się, aby wierni świeccy, a szczególnie kobiety, na mocy chrztu w większym stopniu byli włączani w podejmowanie odpowiedzialności za Kościół.

LISTOPAD

Intencja modlitwy powszechnej – Sztuczna inteligencja

Módlmy się, aby postęp w dziedzinie robotyki oraz sztucznej inteligencji zawsze pozostawał w służbie ludzkiego istnienia.

GRUDZIEŃ

Intencja modlitwy za ewangelizację – Za życie modlitwy

Módlmy się, aby nasza osobista relacja z Jezusem Chrystusem była ożywiana przez słowo Boże i przez życie modlitwy.

Możliwości wpłat ogólnie na cel misyjny:

na konto:

Prowincjalny Sekretarz ds. Ewangelizacji Misyjnej
PKO BP o/K-ce nr 31 1020 2313 0000 3102 0175 1783

lub przekazem pocztowym na adres:

Prowincjalny Sekretarz ds. Ewangelizacji Misyjnej
o. Dymitr Żeglin OFM, ul. Panewnicka 76, 40-760 Katowice

z przeznaczeniem na szkołę w parafii Rafai:

Prowincjalny Sekretarz ds. Ewangelizacji Misyjnej
PKO BP o/K-ce nr 37 1020 2313 0000 3102 0023 8766

„Małgorzata Bays zachęca nas do uczynienia z naszego życia drogi miłości. Przypomina nam także o naszym posłannictwie w świecie: we wszystkich czasach i w każdych warunkach głosić Ewangelię, zwłaszcza młodym” (św. Jan Paweł II).

KANONIZACJA MAŁGORZATY BAYS – TERCJARKI FRANCISZKAŃSKIEJ

Do panteonu świętych, których wyznosił na ołtarze papież Franciszek, dołączyła pochodząca ze Szwajcarii męczennica i tercjarka franciszkańska Małgorzata Bays. Kanonizacja miała miejsce w Watykanie 13 października 2019 roku.

Małgorzata urodziła się 8 września 1815 roku w ubogiej, wiejskiej rodzinie, w niewielkiej miejscowości La Pierraz w Szwajcarii. Jej rodzice, Maria i Piotr, utrzymując się z pracy na roli, nie byli w stanie zapewnić córce dobrego wykształcenia, toteż dziewczyna, mimo że była bardzo zdolna i inteligentna, ukończyła zaledwie trzyletnią szkołę podstawową w Chavannes-les-Forts. Potem podjęła naukę na kursach krawieckich, zdobywając tym samym zawód krawcowej. Dzięki temu już od 15. roku życia mogła pracować i pomagać finansowo rodzinie. Małgorzata była nie tylko pra-

cowita, ale też bardzo pobożna. Sporo czasu poświęcała modlitwie, szczególnie modlitwie różańcowej, oraz Eucharystii. Całym sercem oddana była pracy dla dobra innych – bezinteresownie pomagała ubogim, opiekowała się chorymi, czuwała przy umierających. Szczególną opieką otaczała dzieci. Nie tylko szyła dla nich ubranka, ale też, obdarzona zdolnościami pedagogicznymi, przyjmowała je u siebie w domu, uczyła pobożności, prowadziła do Boga. Poświęcała się też pracy przy parafii. Była katechetką, bardzo lubianą przez dzieci. Prowadząc katechizację, starała się przekazywać im Ewangelię i utwierdzać w przekonaniu, że każde z nich jest dzieckiem Bożym. Całym swoim skromnym życiem chciała świadczyć o miłości Boga, jakby nieustannie pamiętając o Jego słowach: „Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili (Mt 25,40). Zadziwiała wszystkich nie tylko skromnością, ale i pokorą. Nic więc dziwnego, że urzekła ją postać św. Franciszka z Asyżu i 22 lutego 1860 roku wstąpiła do założonego przez niego III zakonu.

Kiedy miała 35 lat zachorowała na raka jelit. Mimo przeprowadzonej operacji choroba nie ustąpiła. Lekarze byli bezradni. Wtedy Małgorzata zwróciła się z prośbą o uzdrowienie do Matki Bożej. Jej prośba została wysłuchana 8 grudnia 1854 roku, w dniu, w którym ogłoszono dogmat o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny.

W pewnym momencie swojego życia Małgorzata otrzymała stygmaty. Przez ponad 20 lat w każdy piątek i przez cały Wielki Tydzień wpadała w stan ekstazy, współuczestnicząc w męce Chrystusa.

Doświadczała na sobie fizycznych i duchowych cierpień męki Pańskiej. Nie zawsze udawało jej się to ukryć, więc mieszkańcy rodzinnej wioski jeszcze za życia uważali ją za świętą. W ostatnich latach swojego życia bardzo cierpiała z powodu stygmatów, ale znosiła swoje cierpienie ze spokojem i ufnością w Boże miłosierdzie.

Zmarła w Sviriez, tak jak sobie wyobrażała – w święto Najświętszego Serca Pana Jezusa – 27 czerwca 1879 roku. Dościsne szczątki Małgorzaty Bays znajdują się w kaplicy św. Józefa w kościele parafialnym jej rodzinnej miejscowości.

Jej beatyfikacji dokonał papież Jan Paweł II 29 października 1995 roku na pl. św. Piotra w Rzymie. 15 stycznia roku 2019 papież Franciszek podpisał dekret uznający cud za jej wstawiennictwem, co otworzyło drogę do jej kanonizacji.

Mimo że była zwykłą świecką osobą, całym swoim życiem udowodniła, że dzięki modlitwie i życiu sakramentalnemu świętość jest dostępna dla każdego, bez względu na wykształcenie, majątek czy powołanie.

s. Aleksandra

Podczas Mszy św. na pl. św. Piotra papież Franciszek, dziękując za nowych świętych (Małgorzata była jedną z pięciu osób kanonizowanych tego dnia), powiedział o niej: „była krawcową i pokazuje nam, jak potężna jest prosta modlitwa, wytrwała cierpliwość, ciche darowanie siebie: przez te rzeczy Pan ożywił w niej blask Paschy. To świętość życia powszedniego”.

Na stronie internetowej Rady Międzynarodowej FZŚ w zakładce o świętych zamieszczona jest następująca informacja o bł. Małgorzacie Bays:

„Wieści dotarły do nas 15 stycznia i bardzo uszczęśliwiły Kościół szwajcarski, przede wszystkim diecezję Lozanny, Genewy i Fryburga.

Monsinior Martial Python, kurator-moderator jednostki duszpasterskiej bł. Małgorzaty Bays, zawierającej Romont i okolice (ok. 20 parafii), ciężko pracował na rzecz upowszechnienia wiedzy o błogosławionej poprzez organizowanie wielu konferencji, w tym wielu za granicą. Poświęcił jej również książkę zatytułowaną *The mystical life of Marguerita Bays* (Życie mistyczne Małgorzaty Bays). Została ona wydana przez wydawnictwo Parole et Silence.

Wpływ tej świeckiej, która żyła w małej wiosce La Pierraz, dziś połączonej z Siviriez, przekroczył granice Szwajcarii. Małgorzata jest znana i czczona nawet w Kanadzie i Ame-

ryce Łacińskiej. To zadziwiające widzieć, jak ta skromna kobieta niesie mocne przesłanie prostoty, powagi i oddania się Chrystusowi!

Tylko nieliczni wiedzieli, że „Gotron” (zdrobienie od Margherita) przez długi czas miała stygmaty Jezusa Ukrzyżowanego. Dziś jest porównywana z Martą Robin, dobrze znaną dzięki Foyers de Charité (Ogniskom Miłości), które założyła.

Ta skromna świecka była tercjarką franciszkańską i należała do fraterni z parafii Siviriez. Jej przywiązanie do duchowości franciszkańskiej bez wątpienia ukształtowało jej życie wiary. Odzwierciedlało się to w jej szczególnie trosce o tych, którzy w tamtych czasach byli wyrzutkami: wiejską służbę, alkoholików, rozwiedzionych i ubogich. Małgorzata nikogo nie oceniała. Wręcz przeciwnie, była żywym odbiciem Bożego miłosierdzia, ucieleśnionym nawet w jej ciele pokrytym stygmatami.

Szwajcarscy kapucyni przyczynili się do pierwszego etapu podróży prowadzącej do jej kanonizacji, która odbędzie się tej jesieni. Brat Samuel Horner, kapucyn pochodzący z parafii Epandes, był jednym z postulatorów w jej procesie beatyfikacyjnym. Osobą, która zbiera owoce jego pracy – a także wielu innych, którzy poszli w jego ślady – jest brat Claude Morel, misjonarz św. Franciszka Salezego.

W odpowiednim czasie wrócimy do kanonizacji błogosławionej Małgorzaty i zaprezentujemy refleksje na temat tego kościelnego wydarzenia.

brat Bernard Maillard

– kapucyn Prowincji Szwajcarskiej (artykuł został zaczerpnięty z numeru 2/2019 magazynu »Frères en Marche« wydawanego przez Biuro Misji Kapucyńskiej w Szwajcarii – 28 rue de Morat, 1700 Fribourg – CH)».

[red. za: www.ciofs.org (tłum z j. ang. A. Biedrowska)]

ZAPROSZENIE NA DNI EUZEBIAŃSKIE

Po raz czwarty kierujemy do tercjarzy zaproszenie do wzięcia udziału w Dniach Euzebiańskich. Wiąże się to z autokarową pielgrzymką do Miejskiej Górki, która – jak co roku – będzie miała miejsce 6 maja. Data nie jest przypadkowa. Właśnie w nocy z 5 na 6 maja 1942 roku zmarł w Dachau śmiercią męczeńską o. Euzebiusz Huchracki, franciszkanin z panewnickiej prowincji. Ten gorliwy kapłan i patriota, który oddał życie za wolność wiary i ojczyzny, został dołączony do trwającego procesu beatyfikacyjnego męczenników z okresu II wojny światowej. Pielgrzymka ma pomóc nie tylko pogłębić wiedzę o tym franciszkańskim kandydacie na ołtarze, ale także rozszerzyć jego kult.

Udział w pielgrzymce przyczyni się również do zacieśnienia współpracy ze wspólnotami z Regionu Rybnickiego, z miejscową wspólnotą oraz do poznania ojców spoza panewnickiego klasztoru. Dodatkowym atutem tegorocznej pielgrzymki będzie możliwość zwiedzenia Międzynarodowego Sanktuarium św. Jadwigi Śląskiej w Trzebnicy.

Plan pielgrzymki:

6.00 – wyjazd z placu klasztorowego w Katowicach-Panewnikach;
9.00 – Trzebnica, zwiedzanie sanktuarium św. Jadwigi Śląskiej;
12.00 – Msza św. w Miejskiej Górze, spotkanie braterskie, poczęstunek;
15.00 – Koronka do Bożego Miłosierdzia, konferencja, nieszpory i powrót do Katowic.

Koszt: 70 zł, przy czym 30 zł należy wpłacić przy zapisie, a pozostałą kwotę już w autokarze. Zapisy przyjmuje przełożona regionalna s. Julia Niemiec.

ZAPROSZENIE NA REKOLEKCJE DLA TERCJARZY

Serdecznie zapraszamy na **rekolekcje franciszkańskie** dla tercjarzy, które odbędą się w domu rekolekcyjnym przy klasztorze franciszkanów w Koszarawie-Bystrej **od 23 do 26 marca 2020 roku**. Rozpoczęcie w pierwszym dniu kolacją o godz. 17, a zakończenie w ostatnim dniu obiadem. Rekolekcje poprowadzi o. Innocenty A. Kielbasiewicz OFM. Koszty pobytu to 80 zł od osoby za dzień.

Zgłoszenia do 19 marca można przysyłać drogą elektroniczną na adres adam.kielbasiewicz@gmail.com lub telefonicznie czy SMS-em na nr tel. 605-079-355 lub na nr tel. klasztoru w Koszarawie-Bystrej: 33/863 94 05.

ZAPROSZENIE NA PIELGRZYMKĘ WE WRZEŚNIU

Franciszkański Zakon Świeckich Regionu Katowickiego zaprasza wszystkich członków naszego regionu na pielgrzymkę 5 września 2020 roku do sanktuariów: Grobu Bożego w Miechowie, Matki Bożej Loretańskiej w Piotrkowicach oraz do Archiopactwa Cystersów w Jędrzejowie. Jest to okazja do pogłębienia swego życia religijnego, nabrania pozytywnego dystansu do codziennych obowiązków oraz zasmakowania wspólnoty życia i modlitwy franciszkanów świeckich. Szczególnie warto podkreślić, że jest to też niepowtarzalna okazja do zapoznania się z członkami innych wspólnot FZŚ naszego regionu oraz wymiany doświadczeń. **Szczegóły** pielgrzymki na stronie: **fzskatowice.pl**

Zapisy oraz więcej informacji u o. Maksymiliana Brylowskiego OFM, asystenta regionalnego.

Plan pielgrzymki:

5.45 – zbiórka na placu klasztorowym w Katowicach-Panewnikach;
6.00 – wyjazd do Miechowa;
8.00 – zwiedzanie Sanktuarium Grobu Bożego;
10.00 – wyjazd do sanktuarium Matki Bożej Loretańskiej w Piotrkowicach;
11.30 – Msza św. w sanktuarium, a po niej zwiedzanie;
13.30 – wyjazd do Jędrzejowa na obiad;
16.00 – zwiedzanie Archiopactwa Cystersów w Jędrzejowie;
17.30 – wyjazd z Jędrzejowa.

Planowany powrót do Katowic-Panewnik ok. godz. 20.00.

Cena pielgrzymki: 70 zł od osoby

Zapisy do 2.08.2020 roku u o. Maksymiliana Brylowskiego OFM, tel. 601 775 996. Przy zapisie należy wpłacić zaliczkę w wysokości 30 zł. Pozostałą kwotę (40 zł) należy uregulować do 2.08.2020 roku.

Cena obejmuje: przejazd klimatyzowanym autokarem, ubezpieczenie, obiad, bilety wstępu, opłata przewodników miejscowych, opłaty parkingowe.

Zapewniona opieka duchowa, udział we Mszy św. Należy zabrać ze sobą: różaniec, brewiarz, dokumenty, leki, wodę, wygodne obuwie, dobry humor, nieustanny uśmiech, życzliwość względem innych i worek cierpliwości do kierownika pielgrzymki.

Z KOMUNIKATÓW RADY NARODOWEJ FZŚ

- 9. dzień każdego miesiąca dniem modlitwy w intencji FZŚ oraz o nowe powołania do FZŚ.
- 7 czerwca 2020 roku beatyfikacja sługi Bożego kard. Stefana Wyszyńskiego.
- Spotkanie formacyjne dla odpowiedzialnych za formację w regionach 20 i 21 czerwca 2020 roku.
- Pielgrzymka narodowa FZŚ do Częstochowy 17–18 lipca 2020 roku.
- Rada Narodowa zaprasza na rekolekcje dla rad regionalnych które odbędą się od 23 do 25 października 2020 roku w Józefowie k. Warszawy w klasztorze franciszkanów Prowincji św. Franciszka z Asyżu. Koszt rekolekcji to 140 zł od osoby. Zachęcamy do udziału w rekolekcjach, które mają pogłębić naszą duchowość franciszkańską, umocnić naszą wiarę i w ten sposób przygotować się do przeżywania roku jubileuszowego – 800. rocznicy powstania III Zakonu św. Franciszka.
- We wrześniu 2020 roku planowana jest pielgrzymka do Grecji śladami św. Pawła, organizowana przez biuro podróży Patron. Konferencje o działalności i nauczaniu św. Pawła wygłosi o. Nikodem Sobczyński OFM. Informacje dotyczące pielgrzymki prześle s. Joanna Berłowska.
- Spotkanie formacyjne dla odpowiedzialnych za kontakty z Młodzieżą Franciszkańską i Rycearzami św. Franciszka odbędzie się 27 i 28 grudnia 2020 roku w Katowicach-Panewnikach.
- Przy Radzie Narodowej FZŚ została powołana komisja formacyjna w składzie: o. Nikodem Sobczyński OFM; Joanna Berłowska OFS; Jadwiga Wojaś OFS; Barbara Lis OFS; Michał Rynkowski OFS.
- Zgłoszenia na materiały formacyjne proszę kierować do s. Joanny Berłowskiej.
- W roku 2021 proponujemy pielgrzymkę do Włoch śladami św. Franciszka.

(red. za: fzs.info.pl/aktualności)

RADA NARODOWA FRANCISZKAŃSKIEGO ZAKONU ŚWIECKICH

Klasztor Prowincji Matki Bożej Anielskiej Braci Mniejszych
02-679 Warszawa, ul. Z. Modzelewskiego 98a

29 października 2019

Drogie Siostry! Drodzy Bracia!

Kieruję do Was wszystkich słowo w momencie rozpoczęcia przeze mnie posługi jako przełożona narodowa Franciszkańskiego Zakonu Świeckich w Polsce. Mój wybór przyjmuję z pokorą, uważając, że jest to zgodne z wolą Bożą. Czuję spoczywającą na mnie wielką odpowiedzialność. Przenika mnie troska o dalszy rozwój FZŚ: jest bardzo potrzebny Kościołowi i światu.

Przynależność do FZŚ zobowiązuje do prowadzenia życia ewangelicznego na wzór świętego Franciszka z Asyżu. Jesteśmy wszyscy świadomi tego, że naszym celem jest zachowywać Ewangelię Pana naszego Jezusa Chrystusa. Przez złożoną profesję jesteśmy świadkami i narzędziami misji Kościoła wśród ludzi. Mamy świadczyć o Chrystusie słowem i czynem. O tym mówi Reguła FZŚ.

Aby móc dobrze wypełniać swoje powołanie i przemieniać swoje życie, trzeba często rozważać słowo Boże, które podaje nam wskazania do realizacji codziennych zadań, do pokonywania trudności i rozwiązywania problemów. Ponadto mamy zagłębiać się w treść naszej Reguły, Konstytucji Generalnych FZŚ oraz studiować inne źródła franciszkańskie i dokumenty Kościoła. To ma nam pomóc w rozwoju naszej duchowości.

Żyjemy w szczególnym czasie, ponieważ zbliżamy się do obchodów wielkiego jubileuszu 800. rocznicy powstania Trzeciego Zakonu. To wydarzenie nastąpiło w 1221 roku. Od ośmiu już lat w ramach nowenny przygotowujemy się do tego jubileuszu, rozważając co roku inne słowa św. Franciszka z jego pisma: „Zachęta dla braci i siostr pokutujących”.

Rok 2020 jest ostatnim rokiem naszej nowreimy. Dlatego powinniśmy ten czas szczególnie wykorzystać na modlitwę, pogłębienie naszej wiary, duchowości franciszkańskiej, aby móc lepiej urzeczywistniać charyzmat franciszkański we współczesnym świecie.

Zachęcam wszystkich franciszkanów świeckich do dbania o formację: jest bardzo ważna dla kształtowania właściwej postawy oraz poznawania historii Franciszkańskiego Zakonu Świeckich.

Jesteśmy zobowiązani do budowania bardziej braterskiego świata, do traktowania wszystkich ludzi z pokorą i uprzejmością, by dążyć do jedności wszędzie tam, gdzie Pan nas posyła.

Bądźmy radosnymi świadkami Jezusa Chrystusa i nieśmy światu pokój i dobro.

Z franciszkańskim pozdrowieniem
Pokój i Dobro
Emilia Nogaj OFS,
przełożona narodowa FZŚ

„Urząd przełożonego czy radnego jest posługą braterską, zadaniem wypełnianym w poczuciu dyspozycyjności i odpowiedzialności wobec każdego brata i wspólnoty, aby każdy realizował się we własnym powołaniu, a każda wspólnota była prawdziwie franciszkańską wspólnotą kościelną, aktywnie obecną w Kościele i społeczeństwie” (KG FZŚ, art. 31,1).

KAPITUŁY WYBORCZE...

...REGIONU RYBNICKIEGO

IV Kapituła Sprawozdawczo-Wyborcza Regionu Rybnickiego FZŚ odbyła się w Rybniku 23 listopada 2019 roku. Przewodniczył jej br. Antoni Urban, delegat przełożonej narodowej FZŚ w Polsce, a uczestniczyli w niej: o. Nikodem Sobczyński OFM, asystent narodowy, o. Dorian Plas OFM, asystent regionalny, ustępująca Rada Regionu oraz zaproszeni delegaci ze wspólnot miejscowych.

Na rozpoczęcie kapituły odmówiliśmy jutrznię, a następnie odprawiona została Msza św., którą celebrowali o. Nikodem i o. Dorian. Oprawę liturgiczną przygotowali franciszkanie świeccy. Ojciec Dorian wygłosił krótką homilię, w której powiedział m.in., że bardzo ważne jest, abyśmy wszystko zaczęli od modlitwy, od Eucharystii, a podczas obecnej prosili o światło Ducha Świętego, aby wszystko wykonało się z wolą Bożą. Cieszymy się, że jesteśmy wspólnotą.

Po Mszy św. udaliśmy się do salki parafialnej na dalszą część spotkania, gdzie dla wszystkich był przygotowany poczę-

Rada Regionu Rybnickiego:

- s. Cecylia Chmieleńska
– przełożona
- br. Zygmunt Wolny
– zastępca przełożonej
- s. Helena Młyńczyk – sekretarz
- s. Maria Klimanek – skarbnik
- br. Izidor Chmieleński
– radny ds. formacji
- s. Elżbieta Winnicka
– kronikarz, radna ds. mediów
- br. Stanisław Kafel
– radny ds. kolportażu
- s. Bernarda Mazurek
– radna ds. gospodarczych

stunek. Następnie br. Antoni Urban dokonał otwarcia kapituły i wysłuchaliśmy słów o. Nikodema na temat kapituły. Powiedział on, że trzeba się wszystkim angażować, a nie tylko żeby ci sami byli w radzie. Wspólnotę prowadzi nie rada, ale Duch Święty. Region będzie taki, jaki wybierzemy nowy zarząd. Mamy dokonać takiego wyboru, jaki podoba się Duchowi Świętemu, słuchać swojego sumienia i Ducha Świętego.

Po części sprawozdawczej przystąpiliśmy do wyborów i w tajnym głosowaniu wybrano nową radę regionu, po czym były podziękowania ustępującej radzie, a gratulacje i życzenia owocnej i ofiarnej pracy dla dobra FZŚ nowo wybranej radzie.

s. Cecylia Chmieleńska,
przełożona regionalna,
s. Helena Młyńczyk, sekretarz

...PRZY PARAFII ŚW. ANDRZEJA APOSTOŁA W OLSZUSZU

Kapituła wyborcza odbyła się w piękny, słoneczny dzień 13 października 2019 roku. Z tej okazji przybyli do nas: s. Julia Niemiec – przełożona Regionu Katowickiego, s. Helena Gniodorz – siostra okręgowa okręgu sosnowieckiego oraz ojciec asystent Lucjusz Wójtowicz OFM. Spotkanie rozpoczęliśmy Eucharystią w bazylice pw. św. Andrzeja Apostoła o 11.30. Słowo Boże wygłosił o. Lucjusz, który również zachęcał, by nie bać się podejmowania zadań i pracy na rzecz wspólnoty. Po Mszy św. udaliśmy się do salki przeznaczonych na nasze spotkania. Nasz przełożony oraz

opiekun duchowy ks. prałat Stefan Rogula serdecznie powitali wszystkie przybyłe osoby. W kapitule wzięło udział 12 profesów. Dotychczasowy przełożony br. Zbigniew Kołkowski, skarbnik s. Zofia Chochół oraz mistrz formacji br. Cezary Zakrzewski złożyli swoje sprawozdania z pracy z mijającej kadencji.

Po wyborze skrutatora i rozdaniu kart do głosowania w tajnym głosowaniu na następną kadencję zostali wybrani: • br. Tomasz Gajewski – przełożony wspólnoty, • s. Iwona Rams – zastępca przełożonego, • s. Anna Gajewska – skarbnik, • s. Izabela Moroz – sekretarz, • s. Małgorzata Kochanowska – mistrz formacji, • br. Zbigniew Kołkowski – członek zarządu.

Dalsza część naszego spotkania przebiegała w bardzo miłej, braterskiej atmosferze przy gawędzie, oglądaniu kroniki wspólnoty i poczęstunku. Na zakończe-

nie spotkania została odmówiona modlitwa, a o. Lucjusz przekazał nowej Radzie najlepsze życzenia i udzielił kapłańskiego błogosławieństwa. Ten dzień kapituły w naszej wspólnocie zapamiętamy jako wspaniałe, pełne życzliwości, serdeczności i braterskiej przyjaźni spotkanie.

s. Iwona Rams

...PRZY PARAFII ŚW. MIKOŁAJA W LUBLIŃCU

Kapituła odbyła się 26 października 2019 roku. Mszy św. o godz. 8 w intencji kapituły i w intencji solenizantów wspólnoty w danym miesiącu przewodniczył o. Boguchwał Orczyk OFM, asystent regionalny FZŚ. Z ramienia Rady Regionu obecny był br. Marian Kandzia. Spotkanie wyborcze odbyło się w salce przy stole braterstwa. Na wstępie wszystkich obecnych

przywitał przełożony wspólnoty br. Andrzej Piskorski, który złożył solenizantom życzenia. Następnie przedstawiono obszernie sprawozdania z ponadtrzyletniej działalności wspólnoty.

Brat Andrzej podziękował wspólnocie, o. Boguchwałowi i br. Marianowi za współpracę i pomoc, za wszelkie dobro i modlitwę, a nowej Radzie życzył, by dalej z pomocą św. Franciszka wykonywała swoje zadania z radością i nadzieją. Modlitwą i pieśnią do Ducha Świętego przekazano prowadzenie kapituły przewodniczącemu – br. Marianowi, który przypomniał zasady jej prowadzenia

zgodnie z Konstytucjami Generalnymi FZŚ i Rytuałem FZŚ. W tym miejscu należy nadmienić, że wspólnota liczy 29 profesów wieczystych. Jednak z powodu podeszłego wieku i choroby w spotkaniu uczestniczyło 16 członków uprawnionych do głosowania. Wybrano komisję skrutacyjną: sekretarz – Marta Sojka, skrutator – Zofia Jaśko.

W wyniku tajnego głosowania wybrano nową radę wspólnoty i członków rady: przełożona – s. Leokadia Richter, zastępca przełożonej – s. Barbara Hajdus, skarbnik – s. Regina Kasperczyk, sekretarz – s. Krystyna Królikowska, mistrz formacji – s. Barbara Fikus; pozostali członkowie to grupa gospodarcza, kronikarz i odpowiedzialni za pomoc w przygotowaniu spotkań wspólnoty FZŚ Regionu Lubliniecko-Tarnogórskiego w domu zakonnym w Lublińcu.

Na zakończenie br. Marian podziękował wspólnocie za sprawny przebieg kapituły oraz „że zawsze może liczyć na wszelką pomoc naszej wspólnoty w przygotowaniu spotkań regionalnych w domu zakonnym”. Kapitułę zakończono modlitwą i przyrzeczeniem nowo wybranych do podjęcia służby na obecną kadencję oraz błogosławieństwem kapłańskim. Dziękujemy o. Boguchwałowi i br. Marianowi za przybycie i przewodniczenie kapitule wyborczej. Po jej zakończeniu o. Boguchwał udał się do szpitala, by odwiedzić chorą s. Reginę z naszej wspólnoty.

s. Krystyna Królikowska

ADORACJA DZIECIĄTKA JEZUS W PANEWNIKACH

27 grudnia, w oktawie Narodzenia Pańskiego, tercjarze franciszkańscy Regionu Katowickiego jak co roku spotkali się w panewnickiej bazylice, by adorować u żłóbka Bożą Dziecinę. Adorację prowadzili s. Magdalena Lipowicz oraz o. Fryderyk Grzesiek OFM. Dzięki przygotowanym przez nich rozważaniom mogliśmy przypomnieć sobie historię pierwszej szopki w Greccio, przeprosić Nowonarodzonego za nasze zaniedbania, podziękować za otrzymane łaski, prosić o dalszą opiekę i uwielbić Boga w małym Dzieciątku.

Po adoracji uczestniczyliśmy we Mszy św., której głównym celebrazem był bp Grzegorz Olszowski. Do koncelebry dołączyli: o. Alan Rusek OFM – proboszcz, o. Sergiusz Bałdyga OFM, gwardian, asystenci regionalni o. Maksymilian Brylowski OFM i br. Zbigniew Kołodziejczyk OFM-Cap oraz kilku innych ojców. Wszystkich zebranych na początku Mszy św. przywitał o. Sergiusz, a słowa powitania w imieniu franciszkanów świeckich skierowała do księdza biskupa przełożona regionu s. Julia Niemiec.

Biskup Olszowski nie tylko przewodniczył Eucharystii, ale także wygłosił słowo Boże, odwołując się do listu apostolskiego papieża Franciszka *Admirabile signum* – o znaczeniu i wartości żłóbka. Tercjarze włączyli się w liturgię słowa i modlitwę wiernych. Nie zabrakło również pocztów sztandarowych. Na zakończenie Mszy

św. o Maksymilian zaprosił wszystkich zebranych wraz z księdzem biskupem oraz o. Alanem na spotkanie braterskie do domu parafialnego.

Delektując się słodkimi wypiekami i rozgrzewającą gorącą kawą bądź herbatą obejrzelśmy, przygotowane przez członków FZS ze wspólnot z Piekar Śl. i Świętochłowic oraz ich najbliższych, przedstawienie o tematyce bożonarodzeniowej. Następnie głos zabrał asystent prowincjalny o. Boguchwał Orczyk OFM. W kilku słowach, nawiązując również do ostatniego listu apostolskiego ojca świętego, przedstawił nam różne znaczenia słowa „czułość”, którego definicję zawarł w jednym zdaniu: czułość to czynienie dobra. Wskazał nam też, jak możemy to dobro czynić – poprzez miłosierną modlitwę, miłosierne słowo i miłosierny czyn. Taką właśnie drogę czynienia dobra wskazał Pan Jezus św. s. Faustynie.

Z kolei s. Julia serdecznie zapraszała do odwiedzenia nowo powstałego multimedialnego Muzeum Misyjnego [piszemy o tym na s. 20], a s. Leokadia oraz o. Maksymilian dokładali wszelkich starań, by całe spotkanie uwiecznić na fotografiach. Nie zapomnieliśmy o śpiewaniu kolęd, a o oprawę muzyczną zadbał br. Maciej Kucera.

Momentem kulminacyjnym, a jednocześnie kończącym nasze spotkanie bożonarodzeniowe, było pobłogosławienie opłatków i składanie sobie wzajemnie życzeń. Bardzo ucieszył nas fakt, że tacy goście jak bp Olszowski oraz o. Alan zostali z nami do samego końca.

Myślę, że należą się podziękowania wszystkim tym osobom, które w jakikolwiek sposób przyczyniły się do przygotowania tego spotkania.

s. Aleksandra

Z HOMILII BP. OLSZOWSKIEGO

„Bracia w Chrystusowym kapłaństwie, Siostry i Bracia tak licznie zgromadzeni w bazylice, w tym śląskim Greccio, by uczestniczyć w adoracji żłóbka Jezusa Chrystusa, naszego Pana i Zbawcy. W tym roku tę adorację ułatwił nam papież Franciszek, wydając list apostolski *Admirabile signum* o znaczeniu i wartości żłóbka. Między innymi pisze tak: »Dlaczego żłóbek wzbudza tyle zadziwienia i nas wzrusza? Przede wszystkim dlatego, że ukazuje czułość Boga. On, Stwórca wszechświata, uniża się do naszej małości. Dar życia, sam już za każdym razem dla nas tajemniczy, fascynuje nas jeszcze bardziej, gdy widzimy, że Ten, który narodził się z Maryi, jest źródłem i wsparciem każdego życia. W Jezusie Ojciec dał nam brata, który wychodzi, by nas szukać, kiedy jesteśmy zdezorientowani i zatracamy kierunek; wiernego przyjaciela, który jest zawsze blisko nas; dał nam swego Syna, który nam przebacza i podnosi nas z grzechu«.

Moi Drodzy, tak nam się wydaje, że to my dzisiaj przyszliśmy do Pana Jezusa złożonego w żłobie, ale tak naprawdę nie byłoby nas tutaj dzisiaj, nie przyszlibyśmy do Niego, gdyby On nie zechciał przyjść do nas. To Jezus Chrystus wypełnia odwieczny plan Boga Ojca i przychodzi do nas. Obyśmy potrafili odczytać ten wielki znak miłości Pana Boga, oby nam ten znak nigdy nie spowszedniał. Po to Bóg stał się człowiekiem, przyszedł na ten świat, by dzielić nasz ludzki los, by być Bogiem z nami, by być bardzo blisko, by nam w tym życiu towarzyszyć – w naszych radościach, troskach, w tym wszystkim, co przeżywamy. Tak, czasem człowiek się łudzi, że w tym życiu może będzie łatwiej, gdy jesteśmy bliżej Pana Boga, że będzie spokojniej. Pogłębiamy swoją wiarę, więc może nie będzie doświadczeń. Patrząc na Dzieciątka Jezus, widzimy, że to doświadczenie w życiu ziemskim towarzyszy każdemu bez wyjątku, nawet Synowi Bożemu, który był do nas podobny we wszystkim oprócz grzechu, i przeżywał to wszystko, co my przeżywamy: i nasze radości, i nasze troski. I wcale nie chodzi o to, żebyśmy tutaj, na ziemi, wiedli życie usłane różami, ale najważniejsze jest to, że w tym wszystkim, co przeżywamy, nie jesteśmy sami, że jest z nami Bóg, że jest z nami Jezus Chrystus, który przyszedł do nas i chce nam towarzyszyć w tym życiu”.

„Moi Drodzy, żyjemy w takich czasach, że już sama wiara nie wystarczy. Tylko wierzyć w Pana Jezusa to za mało. Trzeba Pana Jezusa umiłować – albo jeszcze inaczej – odpowiedzieć miłością na tę wielką, nieskończoną miłość, nieskończone wybranie. (...) Chodzi o to, by Boże Narodzenie trwało też po Bożym Narodzeniu. Już nie będzie choinek, już nie będzie tutaj żłóbka, ale Pan Jezus nieustannie ma się rodzić w naszym sercu. Nieprzypadkowo Pan Jezus jest w żłobie. To też myśl papieża Franciszka. Żłób to miejsce, gdzie przychodzą zwierzęta, żeby się nakarmić. Jezus jest tym pokarmem, którym chce nas umacniać, chce nas karmić, byśmy nie ustali w drodze, byśmy pogłębiali naszą wiarę i miłość, a co za tym idzie, także nadzieję. A więc Eucharystia. Mamy teraz rok duszpasterski poświęcony Mszy św., Eucharystii. Oto wielka tajemnica wiary. Tutaj nieustannie podczas każdej Mszy św. rodzi się Pan Jezus, by potem urodzić się w moim sercu, by być obecnym w moim życiu. Obyśmy nieustannie zgłębiali i zachwycali się tą wielką tajemnicą wiary, tą nieskończoną miłością Boga do człowieka”.

ODESZLI DO DOMU OJCA

Z FZŚ PRZY PARAFIACH:

św. Karola Boromeusza w Koszarawie

- s. Czesława Pająk, lat 71, we FZŚ 21 lat

św. Andrzeja Boboli w Rudzie Śląskiej-Wirku

- br. Grzegorz Mucha, lat 54, we FZŚ 7 lat

MB Szkaplerznej w Imielinie

- s. Katarzyna Smelcerz, lat 81, we FZŚ 34 lata
- br. Jan Stolorz, lat 74, we FZŚ 10 lat

Ducha Świętego w Tychach

- s. Eugenia Mrówka, lat 86, we FZŚ 13 lat

św. Jadwigi w Pszczynie-Starej Wsi

- s. Lidia Rozmus, lat 80, we FZŚ 32 lata

MB Różańcowej w Moszczenicy Śl.

- s. Maria Ledwoń, lat 78, we FZŚ 32 lata
- s. Małgorzata Waltar, lat 88, we FZŚ 32 lata

NSPJ w Jastrzębiu-Zdroju

- s. Irena Karcz, lat 89, we FZŚ 38 lat
- s. Adelajda Bryła, lat 78, we FZŚ 17 lat
- s. Maria Mrzygłód, lat 88, we FZŚ 34 lata

św. Barbary w Bieruniu Nowym

- s. Małgorzata Rojek, lat 73, we FZŚ 10 lat

Najświętszych Imion Jezusa i Maryi w Katowicach-Brynowie

- s. Maria Gruszka, lat 95, we FZŚ 21 lat

NSPJ w Koszęcinie

- s. Małgorzata Banaś, lat 87, we FZŚ 30 lat

Znalezienia Krzyża Świętego w Rusinowicach

- s. Anna Potempa, lat 83, we FZŚ 28 lat

Wniebowzięcia NMP w Olszynie

- s. Hildegarda Machoń, lat 91, we FZŚ 29 lat

św. Wojciecha w Mikołowie

- s. Helena Winkler, lat 84, we FZŚ 4 lata
- br. Alojzy Winkler, lat 84, we FZŚ 4 lata
- s. Stanisława Garcorz, lat 84, we FZŚ 29 lat

Wieczny odpoczynek
racz im dać Panie...

SPOTKANIA OPŁATKOWE

W PARAFII ŚW. JANA Z DUKLI W CZĘSTOCHOWIE

5 stycznia 2020 roku odbyło się spotkanie opłatkowe członków wspólnoty FZŚ działającej przy parafii św. Jana z Dukli w Częstochowie. Wzięli w nim udział nie

tylko franciszkanie świeccy, ale także ojcowie franciszkanie z tutejszego klasztoru: o. Nikodem Sobczyński, asystent narodowy, który jest też naszym opiekunem, o. Gerwazy Podworski, o. Bogusław Zabłocki i o. Radosław Gulba.

Spotkanie rozpoczął o. Nikodem od czytaniem fragmentu Ewangelii o narodzeniu Pana. Po wspólnej modlitwie były łamanie się opłatkiem i życzenia, którym

nie było końca. Tradycyjna postna kolacja wigilijna co prawda nie składała się z 12 potraw, ale była obowiązkowo zupa grzybowa, ryba i makowiec. Nie zabrakło też wolnego nakrycia dla zbląkanego gościa. Po posiłku o. Gerwazy poprowadził śpiew kolęd. Było to niesamowite przeżycie, nie tylko dlatego, że śpiewali z nami ojcowie, ale staraliśmy się zaśpiewać wszystkie zwrotki kolęd. Okazało się, że wiele z nich ma ich bardzo dużo, zupełnie nam nieznanych i bardzo pięknych.

Dla nas wszystkich był to wspaniały, radosny czas. Pomimo późnej pory trudno nam było się rozstać, tym bardziej że ojcowie, uczestnicząc w naszym spotkaniu, sprawili nam ogromną radość.

Natomiast w niedzielę 12 stycznia odbyło się spotkanie opłatkowe dla tercjarzy Regionu Częstochowskiego FZŚ. Wzięli oni udział we Mszy św. przed cudownym obrazem Matki Bożej na Jasnej Górze, a następnie w spotkaniu braterskim w Domu Pielgrzyma.

s. Iwona Ch.

W KOSZĘCINIE

W niedzielę 5 stycznia o godz. 15 wspólnota franciszkanów świeckich przy parafii NSPJ w Koszęcinie spotkała się na opłatku połączonym z comiesięcznym spotkaniem, które odbywa się w 1. niedzielę miesiąca. Spotkanie, na które przybył o. Boguchwał, rozpoczęło się odmówieniem Koronki do Bożego Miłosierdzia. Następnie dzielono się opłatkiem, składając sobie wzajemnie życzenia obfitości łask Bożej Dzieciny. Nie zabrakło również śpiewu naszych pięknych kolęd oraz wspomnień. Spotkanie przebiegało w bardzo świątecznej, bożonarodzeniowej atmosferze przy słodkim poczęstunku. Na koniec o. Boguchwał pobłogosławił nam, naszym bliskim, a po spotkaniu wraz z siostrą skarbnik udał się spontanicznie w odwiedziny do naszej chorej s. Zofii, dla której były one bardzo miłym zaskoczeniem.

**s. Magdalena Pilarska,
przełożona**

REGIONU LUBLINIECKO- -TARNOGÓRSKIEGO

W sobotnie przedpołudnie 11 stycznia br. franciszkanie świeccy Regionu Lubliniecko-Tarnogórskiego przybyli do Lublińca, aby uczestniczyć, jak co roku, w spotkaniu opłatkowym. Rozpoczęliśmy je Mszą św., którą celebrował i homilię wygłosił o. Boguchwał Orczyk OFM, asystent regionu.

W Eucharystii dziękowaliśmy za wszystkie łaski i dobra otrzymane w minionym roku, i prosiliśmy o Boże błogosławieństwo i opiekę dla całego regionu i asystentów duchowych w nowym 2020 roku. Po homilii nastąpiła radosna chwila, gdy dwie siostry z nowo zakładanej wspólnoty w parafii Świętej Trójcy w Koszęcinie rozpoczęły nowicjat. Ale na tym nie koniec. Również z tej samej parafii trzy siostry i jeden brat złożyli profesję wieczystą. Jest to wielka radość dla całego regionu, że za kilka miesięcy formalnie zaistnieje tam nowa wspólnota.

Po Mszy św. adorowaliśmy przy żłóbku Najświętszy Sakrament. Następnie udaliśmy się na spotkanie przy stole braterstwa.

Najpierw była lawina życzeń przy dzieleniu się opłatkiem, poświęconym przez o. Boguchwał, a potem serdeczne rozmowy.

Dziękuję wspólnocie miejscowej z Lublińca za trud przygotowania domu zakonnego na to spotkanie i posprzątania po nim. Dziękuję wspólnotom za tak liczne przybycie. Serdeczne słowa podziękowań dla o. Boguchwał za pomoc, za zaangażowanie i cierpliwość do nas. Niech nowo narodzone Dziecię hojnie błogosławi z betlejemskiego żłóbka przez cały 2020 rok.

br. Marian Kandzia

REKOLEKCJE W PANEWNIKACH

Ostatnia w roku 2019 „edycja” rekolekcji dla franciszkanów świeckich miała miejsce w dniach 4–7 listopada, jak zwykle u sióstr służebniczek w Katowicach-Panewnikach. Nauki rekolekcyjne dla grupy liczącej 29 osób głosił o. Stanisław Mański OFM, który na co dzień, już 18 lat, pełni posługę w Nowym Konstancynie na Ukrainie.

Rozpoczęliśmy tradycyjnie – stawą dla ciała, czyli kolacją, a zaraz po niej tym, co najważniejsze – Eucharystią. Przed kolacją o. Maksymilian Brylowski OFM, nasz asystent regionalny, przywitał wszystkich rekolektantów, przedstawił ojca, którego zaprosił do głoszenia nauk, oraz udzielił wszelkich niezbędnych informacji związanych z przebiegiem rekolekcji. On też przewodniczył Mszy św., a homilię o roli, znaczeniu i mocy modlitwy wygłosił o. Stanisław. Kolejne dni rekolekcji to, oprócz Mszy św., jutrzni czy nieśporów (w zależności od pory dnia) i konferencji, modlitwa różańcowa, Koronka do Bożego Miłosierdzia, Droga Krzyżowa w duchu św. Franciszka, adoracja Najświętszego Sakramentu i Apel Jasnogórski. Był też wieczór misyjny, w którego czasie s. Radosława podzieliła się z nami swoimi doświadczeniami z pracy na misjach w Kamerunie.

Jeśli chodzi o tematykę konferencji, to dotyczyła ona etapów nawrócenia św. Franciszka. Ojciec Stanisław oparł swoje rozważania na tekstach biblijnych oraz życiorysie św. Franciszka autorstwa Tomasza z Celano, porównując życiową drogę naszego Zakonodawcy z drogą życia patriarchy Abrahama.

Rekolekcje zakończyliśmy Eucharystią. Wziął w niej udział również o. Maksymilian, ale przewodniczył o. Stanisław i to on wygłosił do nas słowo Boże. Podczas tej ostatniej Mszy św. wszyscy chętni przyjęli sakrament chorych. Nie obyło się bez podziękowań, życzeń i wspólnego zdjęcia, które będzie miłą pamiątką przeżytego wspólnie czasu. Ostatnim punktem rekolekcji był wspólny obiad oraz możliwość podzielenia się przy dobrej kawce i ciasteczkach refleksjami na temat minionych dni. Żywimy głęboką nadzieję, że w podobnym gronie spotkamy się znów za rok.

s. Ola

*„Każda dobra dusza jest jako ta świeca,
która sama się spala, a innym przyświeca.”*

bl. Edmund Bojanowski

Siostrze Stefanii Smusz z okazji 80. rocznicy urodzin i 32 lat życia we FZŚ życzymy obfitości łask Bożych, opieki Matki Bożej Wniebowziętej i św. Franciszka, dużo zdrowia, wszystkiego, co dobre i piękne.

Z gorących serc życzą

siostry i bracia ze wspólnoty FZŚ przy parafii WNMP w Biertułtowach
z opiekunem wspólnoty ks. Danielem Starzyczynym

PODCZAS KAPITUŁY
REGIONU RYBNICKIEGO FZŚ
– RYBNIK 23 LISTOPADA 2019 R. (s. 25)

REKOLEKCJE W PANEWNIKACH
– WIECZÓR MISYJNY S. RADOSŁAWA

UCZESTNICY REKOLEKCJI W PANEWNIKACH 4–7 LISTOPADA 2019 R. (s. 30)

SPOTKANIE OPŁATKOWE WSPÓLNOTY FZŚ
PRZY PARAFII ŚW. JANA DUKLI
W CZĘSTOCHOWIE (5.01.2020)

PROFESJA WIECZYSTA
PODCZAS SPOTKANIA OPŁATKOWEGO
W LUBLIŃCU 11 STYCZNIA BR. (s. 28)

ADORACJA ŻŁÓBKĄ I SPOTKANIE OPŁATKOWE W PANEWNIKACH

27 GRUDNIA 2019 ROKU (ss. 27-28)

